

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2 c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metali Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., PANEDĖLIS GRUODŽIO (DECEMBER) 2 d. 1918 m.

No. 7

Chili mobilizuoja ja Armiją.

Grumoja atnaujinti karę.

Rumunija badauja.

Darbininkų Konferencija Paryžiuje.

ANGLIJA GRUOJA AT-
ANAUJINTI KARĘ.

Londonas, gruodžio 1 d.—Anglija pasiuntė pagrašintą, kad ji atnaujins karę, jeigu Vokietija neįsipildys taikos su tarties kaslink belaisvių ir nepagerins jų padėjimą, kuriame jie randasi dabartiniam laikui. Savo atsakyme Vokietijos valdžia pranešė, kad ji, sulg savo išgalės, stengiasi užtikrinti saugų belaisvių sugrąžinimą.

Atsakyme priduria, kad reguliariška transportacija belaisvių užtikrinta.

Pirmieji vagonai, kuriuos, sulg padarytos sutarties, Vokietija turi per lurti talkininkams jau likosi perduoti militariškai talkininkų komisijai.

Iš viso Vokietija turės perduoti talkininkams 150,000 vagonų.

RUMUNIJA BADAUJA.

Paryžius, ketvergias, lapkričio 28 d.—Naujai paskirtas Rumunijos ministeris ir Suvienuytas Valstijas, George Dandepol savo pasikalbėjime su korespondentais užreikšė, kad maisto ir drapanų padėjimas Rumunijos suteikia didžiausią skurdlą. Vokiečių okupacija atnešė neturtą visai šaliai. Rumunijoje dabartiniam laikui brangenybė neišpasakytą.

Taip aprėdas drapanų kasktuoja \$200, porą batų \$120, svaras saldainių \$25.

“Didelė dalis mūsų gyventojų išmirs šią žiemą, jeigu nebus suteikta jiems greitu laiku pagalba” pasakė ministeris.

CHILI MOBILIZUOJA
KARIUMENĘ.

Buenos Aires, Argentina, gruodžio 1 d.—Žinios, apskaitytos čionai iš Santiago praneša, kad demonstracijos Antafagaste (Antafagasta randasi netoli Peruvijos rubežiau) priėmė tokį seriozišką būdą, kad Chilijos valdžia pasiuntusi kreizerį Capitan Prat su kareiviais į tą uostą. Mobilizacija likosi paskelbta Pirmosios ir Antrosios armijų.

TARPTAUTIŠKA DARBININKŲ KONFERENCIJA.

Washingtonas, gruodžio 1 d.—Pildomasis Komitetas Amerikos Darbo Federacijos šiandien paskelbė delegatus, kurie dalyvaus Tarptautinėje Darbininkų Konferencijoje Paryžiuje, kuri įvyks tuom pačiu laiku, kaip ir Taikos Konferencija.

Delegatais paskirta Samuel Gompers, Prezidentas Darbo Federacijos, William Green, fin. sekr. United Mine Workers, John R. Alpine iš Chicago, Prezidentas Plumbertų Unijos, Frank Duffy, sekretorius United Brotherhood of Carpenters ir Frank Morrison, sekr. federacijos.

Pildomasis Komitetas Federacijos išsiuntinė visų tautų darbo organizacijoms užkvieta, kad jos pasiųstų delegatus į tarptautišką darbininkų konferenciją.

Išreikišamas pasitikėjimas, kad atstovai visų tautų dalyvaus konferencijoje.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ
NUOSTOLIAI 262723
KAREIVIŲ.

Washingtonas, gruodžio 1 d.—Gen. March, šiandien paskelbė oficialią gen. Pershing surašą Suvienuytų Valstijų karės nuostolių. Tame suraše pažymėta, kad Suvienuytos Valstijos nuo karės pradžios iki lapkričio 26 d. turėjo nuostolių 262,723, iš tų užmušta karės lauke 28,363 mirė nuo žaizdų 12,101 mirė nuo ligų 16,034 mirė nuo kitų priežasčių 1,980 be žinios prapuolė 14,290 sužeistų 189,955 iš jų sunkiai sužeistų 54,751 lengvai sužeistų 92,036 neapspreštų 43,168

BOLŠEVIKAI UŽPUOLĖ
NORVEGIJOS PASIUNTINI.

Christiania, gruodžio 2 d.—Laikraštis Aftenposten praneša, kad bolševikai padarė užpuolimą ant Norvegijos pasiuntinio Petrograde ir pavogė daug visokių dokumentų, kurie priklausė Norvegijos ir Šveicarijos valdžioms.

“Laisvės Saulė Užtekės...”

ANGLIJOS DARBO PARTI-
JOS MANIFESTAS.

Londonas, gruodžio 1 d.—Anglijos Darbo Partija savo išleistame manifeste į šalies balsuotojus išdėsto savo programą, kurioje partija reikalauja:

1. Kuogreičiausio atšaukimo talkininkų armijų iš užimtų Rusijos dalių.
 2. Atstatymo darbininkų internacionalo.
 3. Pripažinti laisvę Airijai ir Indijai, sulg principų demokratybės ir pripažinimą teisių apsisprendimo dėl visų Anglijos gyventojų.
 4. Panaikinimas visų tarifų, kurie buvo uždėti laike karės ir pilno panaikinimo konskripcijos.
 5. Nacionalizacijos žemės, kasyklų, geležinkelų, elektros ir t.t.
 6. Pagerinimo darbo sąlygų ir geresnio užmokesčio.
 7. Speciališka taksa turi būti uždėta ant kapitalo, padengimui karės skolų.
- Manifeste užreikiama, kad Anglijos Darbo Partija yra tikra moterų partija, kadangi ji reikalauja pilnų politiškių teisių moterims ir lygaus su vyrais užmokesčio.

EX-KAIZERIS PERSERGSTI-
NUO ANARCHIJOS.

Berlinas, gruodžio 1 d.—Naujoji vokiečių valdžia pargarsino tekstą kaizerio abdikacijos, kuriame jis ant visados atsisako nuo sosto. Abdikacijos tekstas skamba sekančiai:

“Aš šituo dokumentu atsisakau ant visados nuo visų teisių prie Karunos Prusijos ir nuo visų teisių prie Karunos Vokiečių imperijos. Tuom pačiu laiku aš paluosuoju visus vokiečių imperijos ir Prusijos valdininkus, taipgi visus aficerius, pa-aficerius ir kareivius laivyno ir armijos Prusijos, ir Vokietijos konfederatyviškų valstijų, nuo prisiekos ištikimybės, kurią jie buvo man davę. Kaip buvęs jų imperatorius, karalius ir vyriausias vadas, aš tikiuosi nuo jų, pakol einasi reorganizavimas vokiečių imperijos, kad jie pagelbės tiems, kurie pasekmingai palaiko spėką Vokietijoj apgynimui Vokietijos žmonių grėšiamų pavojų anarchijos, bado ir svetimšališko viešpatavimo. Išpildyta ir pasirašyta mano ranka.
Ameronge, lapkričio 28 d.
“William.”

HOLLWEGAS PRIPAŽISTA
VOKIETIJOS KALTĘ.

Londonas, gruodžio 1 d.—Pilnas pranešimas, išleistas Dr. Bethmann-Hollweg, buvo Vokietijos kanclerio ir atspausdintas laikraštyje North German Gazette parodo, kad, nors jis ir stengiasi prirodyti visokius argumentus apgynimui Vokietijos ir savęs už šią karę, padaro šioji pripažinimą.

“Bet visu pirmiausia, mes turime pripažinti, kad mūsų nedatekliai nacionališko budo ir mūsų prasižengimas abel no užsilaikymo mes prigelbėjome įtemimą, kuris pripildė orą per paskutinius kelis metus. Žodžiai, kurie gali būti paskaityti už provokaciją, buvo apskelbti atkartotina, anti-vokišką veikimas namie ir užrubežyje atnešė mums didžiausią bledį, bet virš visko mūsų laivyno godumas atnešė dėl mūsų visų didžiausią opoziciją.”

Atsakymą ant tokio Bethman-Hollwego prisipažinimo galima rasti laikraštyje Berlin Tageblatt, kuris rašo: “Dr. Bethmann-Hollweg nemini nei Vokietijos-Anglijos tarybų, kurios jau buvo užbaigtos liepos mėn. 1914 m.

nei pono Edward Grey'o (tuomaikinio Anglijos premiera) labai prieinama ir primamą pasiūlymą taprininkavimui. Kodėl gi Vokietijos valdžia atmetė tą pasiūlymą? Ex-kancleris pripažįsta pats, kad Austrijos ultimatus buvo parašrus, bet tokiame atsitikime koki užmetinimą galėjo turėti Vokietijos valdžia prieš p. Edward Grey'o pasiūlymą. Jeigu Hollweg matė, kad skriauda yra daroma Belgijai, jis neturėjo teisės pavelyti tą daryti, ir, jeigu jis negalėjo prašalinti, jis turėjo rezignuoti.”

“TALKININKAI IŠDAVĖ RU-
SIJOS DEMOKRATIJA” —
SAKO KERENSKY.

Londonas, gruodžio 2 d.—Talkininkai išdavė Rusiją. Jie išmeigė peilį į kablą Rusijos demokratijai, — pasak A. F. Kerensky, korespondentui laike pasikalbėjimo. Jis buvo labai sujundintas ir neįuotas, jo akys blizgėjo ir an jo veido matėsi, kad jis per gyvena baisias kančias.

“Nežiurint geroiško pasšventimo laike trijų metų karės, be ko pergalė nebūtų buvusi laimėta; nežiurint didžiausio pasšventimo paskutinėje vasaroje, kada mes laikėme vokiečius prikale ryt niam fronte, pakol Amerik pamažu rengiasi, kad save sunkumą duoti persveriančią galę vakarų fronte, — nežiurint viso to, talkininkai plia nuoja atkirsti nuo mūsų Bess. rabiją ir atiduoti Rumunija. Jie nedroda mums teisingo progos dalyvauti Taikos Konferencijoje.

Argi Rusija neturi tokio pat dalies, jeigu ne didesnės šioje pergalėje kaip Amerika Suvienuytos Valstijos pražudė 53,900 kareivių užmuštais, — Rusija pražudė du milijonų kareivių užmuštais.

Amerika dalyvavo pasekmingai karė du mėnesius. Rusija nenuilsdama mušė b pertraukos, nešė visą sunkumą nuo pat pradžios, išskiriant paskutinius metus.

Ji kariavo nepaliaujamai kada ji buvo visiškai atkirsta nuo talkininkų sandelių. J negauna vienos tukstantinės dalies to, ką Francuzija gavo.

VOKIEČIAI PERDUODA
RUSŲ LAIVUS.

Londonas, gruodžio 1 d.—Anglijos admiraltija praneša kad Rusijos laivai, kurie buvo vokiečių rankose likosi perduoti talkininkams Sevastopolyje lapkričio 26 d.

ANGLIJA ATMETUSI SUSI-
VIENIJIMĄ SU S. V.

Londonas, gruodžio 1 d.—Kalbėdamas Fabijonų draugystėje p. George Bernard Shaw pasakė, kad prieš karę Anglija turėjusi progą pasirinkti tarp Suvienuytų Valstijų ir Rusijos susivienijimą, ir kad Anglija pasirinko Rusiją su tikslu, kurį, jis sako, mes visi gerai žinome.

AUSTRIJA-VENGRIJA SU-
SIVIENYS.

Berne, gruodžio 1 d.—“Austrija-Vengrija ateityje sudarys lygą tautų ir aš nebusiu nustebintas, jeigu pamatysiu suorganizavimą toios lygos, kokią suplianavo Prezidentas Wilsonas,” užreikšė Counciler Julius Meinl, turtingiausias žmogus Austrijoj, diskutuojamas dabartinį ir busimąjį padėjimą monarchijos.

Dr. Meinl pribuvo į Berną caipo atstovas profesorius H. Lammaseto, buvusio Austrijos premiero. “Ką Prezidentas Wilsonas pasakė ir ką jis manė buvo, kad Austrijos engrijos žmonės turi turėti teisę atgimdymo ir atbudavojimo imperijos ant pamatų ilnos politiškos neprisigulmės, be jokios viršenybės tarp įvairių valstijų, bet su federališkai-ekonomiška vienybe nt tokių pamatų beveik, kaip uvienuytos Valstijos”—pridurė p. Meinl.

PRADŽIA TAIKOS KON-
FERENCIJOS.

Paryžius, gruodžio 1 d.—gruodžio 16 d. likosi galutinai nustatyta, kurioje preliminarinė konferencija prasidės arp Prezidento Wilsono ir remierų Lloyd George, Clemenceau ir Orlando.

Programas, kuris iki šiam tikui yra prirengtas, duoda asitikėjimą, kad keturios tautos, kurias atstovauja viršmnieči žmonės, galutinai nuręš svarbiausius klausimus aikos prieš Kalėdas. Mažios tautos vėliaus bus paviestos dėl išdirbimo detalių. Ianoma, kad Vokietija ne us pakviesta į Taikos Kon-

KALTINA KAIZERĮ UŽMU-
ŠEJISTEJ.

Paryžius, gruodžio 1 d.—Imis. Prieur, kurios vyras uvo ant laivo Sussex (laivas ussex buvo torpeduotas vokiečių submarinų) padavė i eismą formaliską skundą ant kaizerio, kuriame ji apkaltina x-kaizerį užmušime jos vyro.

Amsterdamo laikraštis Pausche Post reikalauja, kad Hollandija išvartų ex-kaizerį iš tos šalies, nelaukdama nuo talkininkų pareikalavimo.

GEN. MAKENSEN INTER-
NUOTAS.

Kopenhagenas, gruodžio 1 žinios iš Budapešto praneša, kad Vengrijos valdžia nutarusi internuoti gen. Mackensena ir jo visą armiją iš 170,000 kareivių, sulg reikalavimo Francuzijos. Pranešama, kad gen. Mackensen nesipriešins tam nutarimui.

Po užbaigimui savo operacijų Balkanuose, gen. Mackenseno su savo armija bandė sugrįžti Vokietijon per Vengriją, bet tam pasipriešino čekų ir vengrų armijos, su kuriomis Mackenseno armija turėjo susikirtimų.

MILŽINIŠKAS HYDROPLIANAS.

Washington, D. C., lapkričio 30 d.—Seredoje ties jūreivijos orlaivių stotimi Rockway, L. I. lakstė Suvienytų Valstijų hydroplianas, nešinas 50 vyrų. Tai didžiausias hydroplianas pasaulyje ir pastatytas sulg naujasios technikos taisyklių. Nešiojime sunkenybių jis sumušė pasaulinį rekordą.

YANKIAI GRAŽINAMI.

Washington, D. C. Gen. March pranešė, kad keturios divizijos greitai laiku bus atvežtos iš Francuzijos ir demobilizuotos. Jos yra: 37-ta divizija, 76 div., 87-ta div. ir 92-ra div.

Apie 850,000 kareivių bus paleista iš armijos prieš Kaledas, iš to skaitliaus apie 700,000 kareivių bus iš įvairių Amerikos "kempijų," o likę iš Francuzijos bus atvežti. Iki šiam laikui paskirta demobilizuoti 649,000 kareivių Amerikoje ir 3,451 aficieras ir 79,663 kareiviai. Francuzijoj.

Šioje salyje demobilizacija eis labai greit, nes bus paleidžiama kasdien apie 1,000 kareivių iš kiekvienos "kempės."

FRANCUZIJĄ ŠVENS PAGERBIMUI WILSONO.

Paryžius, gruodžio 1 d.—Municipališkas Teisams Paryžiuje išnešė rezoliuciją, kurioje patarė, kad tą dieną, kada Prezidentas Wilsonas įžengs į Francuziją, būtų švenčiama kaip nacionališka šventė.

ferenciją net iki pabaigos šio mėnesio, ir tai tik dėl to, kad išgirsti pasekmes taktinių nutarimų ir nurodyti atmainymų. Tuom pačiu laiku armistija turės būti prailginta.

WILSONĄ PASITIKS.

Londonas, gruodžio 1 d.—Laikraštis Evening News praneša, kad laivynai Francuzijos, Anglijos ir Italijos pasitiks Prezidentą Wilsoną viduryje Atlantiko. Tam tikslui yra daromi prisirengimai.

SPARTAKAI UŽĖMĘ BEVELINIO TELEGRAFO STOTIS.

Berlinas, gruodžio 1 d.—Laikraštis Berliner Tageblatt praneša, kad grupė nepriegulmingų socialdemokratų su pagalba bolševikų užėmė visas bevelinio telegrafo stotis ir vartoja jas persiuntinėjimui propagandos ir kitokių žinių.

Kancleris Ebert persergėjo Vokietijos ir užrubežinę spaudą, kad valdžia dabartiniam momente neima atsakomybės už bevelinio telegramo žinias, kurie yra išsiuntinėjamos iš Vokietijos.

VOKIETIJA ATIDUODA SCHLESWIGĄ.

Amsterdamas, gruodžio 1 d.—Žinios iš Berlio praneša, kad Vokietija atiduos šiaurinę dalį Schleswigo Danijai.

LIEBKNECHTAS EX-KAIZERIO LOVOJ.

Londonas, gruodžio 1 d.—Kada korespondentas laikraščio Daily Mail aplankė imperatorišką palocių Berline jis atrado tenai senus prižiūrėtojus, kurie buvo labai pasipiktinę tuomi, kad Liebknecht, radikalų socialistų vadovas, miegojo net dvi nakts ex-kaizerio lovoj.

INFLUENZA PIETINĖJ AFRIKOJ.

Cape Town, lapkričio 30 d.—Buxton, general gubernatorius Pietinės Afrikos pranešė, kad skaičius mirčių nuo inflienzos tarp europiečių ir vietinių gyventojų labai didelis. Apskaičiuojama, kad virš 50,000 žmonių mirė nuo to ligos.

VOKIETIJA NORI NEUTRALIŲ ŠALIŲ NUOSPRENDŽIO.

Berlinas, gruodžio 1 d.—Vokietijos valdžia pasiuntusi sumanymą talkininkams, kad būtų paskirta neutrališka komisija išrišimui klausimo, kas yra kaltas surengime šios karės.

Sumanymas likosi pasiūstas per Šveicariją, kad jis būtų įteiktas Francuzijos, Anglijos, Italijos ir Suvienytų Valstijų valdžioms. Prašoma, kad visos kariaujančios valstijos perduotų visus slapstus dokumentus neutrališkai komisijai, kuri, peržiūrėjus, išneš nuosprendį.

LATVIJA — RESPUBLIKA.

Amsterdamas, gruodžio 1 d.—Latviška respublika likosi apskelbta Rygoje laike posėdžio, kuriame dalyvavo latviška Tautinė Taryba ir daug delegatų iš įvairių Latvijos dalių. Karl Ullman išrinktas prezidentu naujos respublikos. Tokia žinia paduoda laikraštis Rhenisch Gazette.

Anglų laikraščiai, talpindami tą žinutę, pagarsino, kad Lietuva pasiskelbė respublika Rygoje. Kadangi Ryga randasi Latvijoje, mes tikime, kad anglų laikraščiai padarė mažą klaidą: vietoj "Livonia" padėjo "Lithuania."

TAIKOS ŽINIĄS PERDUOS VEIKIAI.

Washingtonas, gruodžio 1 d.—Vyriausiasis pacts viršininkas Burleson išleido pranešimą, kuriame jis užtikrina tuos, kurie turi kokius nors ryšius persiuntinėjime transatlantiškų žinių, kad bus suteikta vii parankumai žinių asociacijoms ir laikraščiams gauti žinias kuogreičiausiai apie Tautos Konferenciją, taip kad jos nenustotų savo vertės, kaip žinios.

YANKIAI ŽENGIA PIRMIN.

Archangelškas, lapkričio 30 d.—Amerikos kareiviai, prigelbant rusų liuosnoriais, pasivarė pirmyn 33 mylias ir dasiekė upę Pinegą, užimdami kaimą Kurčinską ir paimdami bolševikų kareivus nelaisvėn.

ILLINOIS VALSTIJOJ 22,566 MIRČIŲ NUO INFLUENZOS.

Springfield, Ill., gruodžio 2 d.—Ispaniška inflienza laike epidemijos užmušė tik vien Illinois valstijoje 22,566 žmones, sulg pranešimo Dr. C. St. Clair Drake, direktoriaus valstijinio sveikatos departamento.

Liga dar vis plėtojasi vakarinėje dalyje valstijos ir Dr. Drake apskaitliuoja, kad iki sausio 1 d. 1919 m. mirčių skaičius pasididins iki 25,000.

Išviso užraportuota buvo apie 350,000 susirgimų, bet spėjama, kad daug didesnis skaitlius buvo, kurie neužraportuoti.

JAPONIJOS GYVENTOJŲ SKAITLIUS DAUGINOSI.

Tokio, gruodžio 1 d.—Oficiališkos statistikos parodo, kad Japonijos skaičius gyventojų dauginasi apie 800,000 į metus. Iki keletas metų tam atgal skaičius gyventojų pasidaugindavo apie pusę milijono žmonių į metus. Statistika 1917 m. parodo, kad Japonija tuir išviso 59,998,373 gyventojus, prie kurių nėra priskaityti Korejos, Formozos, ir Sachalino gyventojai.

KOVOS KONTR-REVOLIUCIJĄ.

Londonas, lapkričio 30 d.—Sulg laikraščių pranešimų, Berline, laike Darbininkų ir Kareivių Tarybos posėdžio, Herr Barth, sekretorius Ebert ministerijos pranešė, kad kontr-revoliucija plėtojasi su dideliu greitumu. Keletas generolų išleide kontr-revoliucioniško turinio proklamaciją ir daugelyje vietų bandė išvaikyti Darbininkų ir Kareivių Tarybas. Herr Barth pridurė, kad dlkosi prisakyta vyriausiajam vadui vokiečių armijos pributi Berlinan. Gen.

Eberhard likosi prašalintas nuo komandos už tai, kad jis nekuriose rytinėse dalyse šalies, saivališkai areštavo narius Darbininkų ir Kareivių Tarybų.

Privalote Žinoti

ka Amerikonu Spauda sako apie Lietuvius.

Zurnalas "Sea Pover" yra puikus straipsnis apie Lietuvius ir Lietuvą. Šis straipsnis turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis, arba turėtų įteikti egzempliorių savo mieste, ko-kiam įtekingam amerikoniui, kad jis perskaitytų ir turėtų geresnį supratimą apie Lietuvą ir jos žmones.

Kaina 30c. Su prisiuntimu 35c.

Mes turime dar keletą egzempliorių.

Siųskite money orderį arba stampų.

"Lietuva"
3253 S. Morgan St.
CHICAGO, ILLINOIS

UŽSISAKYKITE

Uzkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA."

Mes permatome didelį Dienraščio "LIETUVA" užsisakymų užpludimą, įvairių tame reikale paklausimų ir kitokių netikėtų darbų. Todel kviečiame Jus, Gerbia mieji, tuojaus siųsti savo prenumeratas, kad dienraštis nuo pirmo numerio Jus aplankytų. Kitaip darant, gali pasitaikyt prieš mūsų norą, sutrukdytas gerame laikraščio išsiuntinėjime.

Adresuokite šitaip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Dienraščio "LIETUVA"**KAINOS**

CHICAGOJE Metams \$6.00

" Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei metų - - 3.00

In Kanada Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siūnciu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravardė

Sluobos numeris Gatvė

(arba box) Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Nenoriu ir Neduosiu.

Lietuviai Biznierių Sakas, Jam
Lietuvos Laisvę Nereikalinga.

Subruzdavo Chicago lietuviai darbuotis dėl Lietuvos laisvės išgavimo. Prakiliose ir vakaruose žmonės šimtais deda, nes nori, kad jų tėvynė įgytų laisvę.

Daugelis lietuvių ir lietuvių, įgaliotų nuo draugijų ar kitų organizacijų, pašvenčia savo laiką ir vaikščioja po namus, Lietuvos laisvės išgavimui aukų maldaudami. Kiti ant oro nepaiso.

Aną dieną Martynas Tamulevičius ir p.ia Zolpienė, vieton šiltam kambaryje sėdėti, nutarė eiti ir savo apilinkę aukų Lietuvos laisvę parinkti.

Sušalę, nuilę, drąsiai prieš grįžiantį vėją laikydami, jiedu narsiai "kalėdoji" išilgai So. Morgan gatvės, ant Bridgeporto.

Nuo namų į namus, nuo biznio į biznį jiedu, vardan Lietuvos laisvės, ejo—ir geras pasekmes turėjo. Visur juos priimta gražiai, kuomet sužinota, kokiam darbiu jie pasižymėjo: doliarinės, penkinės ir dešimtinės aukos ejo prakilimam Lietuvos išliuosavimui darbiu—darbininkas, amatninkas ir biznierių aukavė noriai—kiekvienas sulgysavo išgalėjimo,—nes vargiai dauar rasi lietuvių, kuris šio didžio reikalo nesuprastų.

Pateko į Pirtį.

Taip išilgai Morgan gatvės besivarydama, šita p.ia užėjo ir prie numerio 3322 S. Morgan St. Čia yra karčiama, saldinių krautuvė, o jos savininku esąs Alex. Kupšas, kuris, sakoma, ir pirtį laikas. Sakoma, įmokus esąs gerai pasilaikantis.

Kolektoriai manė, čia apšilsią ir tėvynę "apsildysią," nes aukų Lietuvos laisvei nuo tokio didelio biznierių, tiek biznių laikancio, tikrai tikėjosi.

Gauti, tai jie gavo—bet ne saldinių, ir ne aukų.... P.ia Kupšas, kaip expertas-pirtininkas, užtaisė jiems "pirtį."

Dalykas, kaip viršminėti kolektoriai pasakoja, taip buvo:

Vos spėjo jie paaiškinti su kuo atėjo, musie biznierių ir rankas pakratė.

— Neduosiu nei cento—sako,—man nereik.

Kolektoriai pradėjo aiškinti, kad visi geri lietuviai dabar deda aukas savo tėvynės laisvės išgavimui; kad jis yra lietuvis, tarp lietuvių gyvena, iš lietuvių biznį adro, tai nors doliarį jau biznieriui reikėtų duoti Lietuvos laisvei.

— Aš Lietuvos laisvės neįsiekiau ir nieko neduosiu,—rustus p. Kupšas atsakė.

— Butų lyg sarmata nieko neaukauti, kuomet žmonės darbininkai aukauja,—patėmimo p. Tamulevičius.

— Jokios sarmatos nebūčiau, o Lietuvos laisvę man nereikalinga,—atsovęs p. A. Kupšas.

Čia pat tuo metu buvo vienas įsėjimas žmogus, kuris atydziai tų visų kalbų klausėsi.

Vyras, išgirdęs, kokiam reikalui renkama, sako:

— Norėčiau aš paaukauti, bet su savim pinigų dabar neturiu. Alek—kreipiasi jis prie Kupšo—paskolink man doliarį, noriu Lietuvos laisvę paaukauti—reikia...

— Neduosiu! Eik pas savo bobą prašyk—atirto p-as

Kupšas—paskui boba ant manęs pyks, kam tau skolintu...

— Jei žinos, kad Lietuvos laisvę žmogus skolino, tai ne pyks. Pyktų, jeigu žinotų, kad skolino tavo salūne pragerti...—patėmimo p. Tamulevičius.

Tas visai smuklininką iš kantrybės išvarė.

— Neduosiu—ir galit sau sveiki eiti—piktai pasakė jis kolektoriaims.

— Ei, palaukit!—tarė vyras, norėjęs pasiskolinti doliarį.—Aš gausiu kur kitur ir duosiu. Ir išbėgęs, vyras su sijieškojo doliarį ir paskui jiems atnešė.

Taip nusiskundė kolektoriai, savo bėdas "Lietuvos" ofise pasakodami.

— Ir paliudijimus rodėmsako—nei žiūrėt nenorėjo.

"Lietuva," norėdama persitikrinti, paskambino p. Kupšui telefonu. P-as Kupšas paaiškino taip:

— P-as Kupšas?

— Taip.

— Ar teisybė, kad taip ir taip atsitiko,—kad pas jus buvo kolektoriai ir jūs juos taip ir taip priėmėt, taip ir taip pasakėt?—klausiama p. Kupšo, paduodant kolektorių žodžius.

— Nu tai kas? Jeigu aš nenoriu kam duoti, tai ir neduodu—mane jog niekas negali panevale priverst...

— Žinoma negali... Bet ar jūs taip sakėt, kaip kolektoriai čia mums nupasakojo?

— Aš pasakiau, kad nieko neduosiu. Jeigu man nepatinka, tai ir neduodu, ir jie sau išėjo—atsakė per telefoną balsas žmogaus, pasisakiusio, kad esąs Kupšas.

— Ar norėtum ką daugiau apie tai pasakyti?

— Nieko!—atsakė tas pats balsas, ir telefonas—džink! užsidarė.

Linkėjimai.

Gerbiama Redakcija:

Pamylėjau dienraštį, perskaičius jo lozungą, puikias eiles: "Lietuva, Tėvyne Musų, tu didvyrių žeme." Linkiu lankyti su šiuo obalsiu į lietuviškas stubeles. Aš gi remiu dienraštį sulgys išgalės. Ilgiausių metų dienraščiu.

Su pagarba,
A. Baniulis,
Waterbury, Conn.

Gerbiama Viengencijai:

Smagu sulaukus "Lietuvą" dienraščiu. Skleiskite, plėtokite lietuvių idėjas, o prenumeratorių mes prinksime.

Su pagarba,
V. Radzvil,
Detroit, Mich.

Gerbiama Redakcija:

Siunčiu už dienraštį penkinę, lai jis aplanko ir mane. Neš šviesos spindulėlį kožnam, ar tautininkui, katalikui, socialistui by tik jis jaučiasi tikru Lietuvos vaiku. Skėpink juose meilę lietuvių tės.

Su pagarba,
J. Klimas,
Springfield, Ill.

Širdingai sveikinu musų naujai gimusį tautišką dienraštį "Lietuvą." Veljū nuo širdies jam kuodidžiausio pasisekimo auklėjime minčių tikroji lietuviškoji dvasioj ir vi-

sada stovėti ant sargybos mūsų tėvynės reikalų.

Gero veljantis,
L. Sveikauskas,
Chicago, Ill.

Linksmia sulaukus dienraštį "Lietuva." Valio, dienraščio vedėjai ir darbininkai, geriausių pasekmių.

Gero linkėdamas,
K. Butkus,
E. St. Louis, Ill.

Siunčiu savo nučirdų pasveikinimą dienraščiu "Lietuva," ir lai jis atsilanko, kaip geistinas apšvietos svečias, ir pas mus. Su pagarba,
H. Y. Bubėnas,
Kearney, N. J.

Lai gyvuoja dienraštis "Lietuva!" Ilgiausių metų, smagiausių kojų, skubėk į kiekvieną stubele. Prisiunčiu penkinę, lankyk ir mano bažužėlę. Su pagarba,
J. Laimonas,
Milwaukee, Wis.

Gerbiameji:

Nudžiugau, aplaikęs pirmą dienraščio numerį. Susimildami priimkite ir mane į savo eiles, ir įstoimjo prisiunčiu visą penkinę.

Su pagarba,
A. Žingėda,
Newark, N. J.

Lietuvos Žemės Banko Reikalais.

Karas užsibaigė. Prasideda taika ir tuoj po taikos prasidės Lietuvoje tvarkymo ir atstatymo darbas. Kaip girdėt, jau ir dabar lietuviai tą konstruktyvų darbą yra pradėję. Taigi reikės ir mums tuoj imti rūpintis apie atidarymą LIETUVOS ŽEMĖS BANKO VILNIUJE, kaip tik bus galima.

Laikraščiai rašo, kad žydai tik griebia, tik grobia visus svarbesnius businessus Lietuvoje. Nereikia ir mums snauditi, nereikia apsilieisti, nereikia laukti.

Žinome, rašėme, kad Rusijos tremtiniai LIETUVOS ŽEMĖS BANKUI buvo surinkę apie 150 tūkstančių rublių. Beabejo Lietuvos gyventojai ir prie to prisidėjo ir prisidės. Prikerkus musų, Amerikiečių, surinktus pinigų LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS išyskio turės diktoką kapitalą.

Amerikoje LIETUVOS ŽEMĖS BANKUI yra surinkta per \$80.00 dolerių ir suvirš \$66.00 rublių. Dolerių dalį (minutiniai 25,000) mes esame išmainę į rublius, kada rublių kaina buvo pigi ir dabar rubliams pakilus, esame jau gerokai uždirbę. Ta yra džiuginanti žinia Banko nariams, kurie į laiką įnešė savo pinigų.

Yra narių, kurie įmokėjo į Lietuvos Žemės Banką tik dalį savo mokesčių. Įnešė pirmutinę ratą ir laukė. Tie, žinoma, uždarbyje dalyvavo šiuomi kartu negali turėti. Turės tik nuo tiek uždarbio, kiek jų pinigų įdėta.

Bet dabar, kada karė užsibaigė, susinešimai su Europa bus atidaryti, bus progos pinigų perkelti į Lietuvą ir ten juos tuoj įvesti. Sakysime, į "proper-tes," o Europos pinigai dar vis labai žemai stovi; taigi, kaip matote, rizikas dabar kur kas menkesnis nei pirma, o perspekta didelis.

Daug buvo abejojančių apie banko suorganizavimą ir pasekmingą veikimą, kaip lygiai buvo daug abejojančių apie pačią Lietuvos laisvę. Dabar visos tos abejonės neturi pamato ir manome, kad daugumas Amerikos lietuvių, kurie prisidėjimą prie Lietuvos Žemės Banko vis atidėlojo ant toliaus, bent dabar

jau ims šėrus ir prie mūsų prisidės. Žmonės—Lietuviai—suparskite savo pačių naudą!

Taipgi prašome maloniai tų Lietuvos Žemės Banko narių, kurie yra įnešę dalį mokesčių už savo šėrus, kad kuoveikiausia pripuolanti ratą baigtų mokėti. Reikia pradėti darbas ir pinigai turi būti sumokėti.

Venas šėras Lietuvos Žemės Banko kainuoja 50 dolerių, du šėrai \$100 ir t.t. Šėrų galima imti, kiek norint. Mokesčių priimame ir liberty bondsais. Ce-kius arba money-orderius siųskite sekančiu adresu: Rev. Jonas Žilinskas, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

P. S. Siomis dienomis pilnai užsimokėjusiems nariams pradėjome siųsti "certifikatus." Kol visiems išrašysime ir išsiųsime jms laiko. Paršome turėti kantrybės, o visiems sertifikatus pasiųsime.

Kun. J. Žilinskas.

Lenkai nustojo užuojautos.

Jeigu amerikoniai pažintų lenkus taip, kaip mes lietuvių juos pažįstame, tai jie neturėtų jiems tiek užuojautos, o ypač neremtų jų sąpyčių apie "didžią Lenkiją."

Mūsų, lietuvių, yra pareiga amerikonom parodyti apie lenkus tokių dalykų, kurių jie dar nežino. To reikalauja ne tik Lietuvos gerovė, bet ir ateinanti Europos ramybė. "Didžioji Lenkija" reiškia naują imperializmą Europoj ir naują "trubelį" pasauliui.

Besitariant taikai, amerikoniai jau pradeda tęmyti tuos lenkiškus imperialistiskus ragučius. Mums rašo apie sekančius patėmėjimus vienas asmuo, turintis progą dažnai susieiti su Amerikos valdininkais:

"Tai jau visos nelaimės, kokios didžiausios buvo, t. y. karė, numarmėjo į pragarą smalos verty. Dabar reikės visiems pasirūpinti, kad gyvenimą naujai gražų, nekaltą ir laimingą pradėti. "Is dabartinių perversmių matyti, kad dar daug reikės visko pragyventi. Bet visgi jau yra viltis, kad šita nauja perversmė politiška, bus lengviau sugromuliuoti, negu kad toji karė buvo.

"Lietuva, kaip paskutiniųs žinios rodo iš Washingtono, gaus savo nepri-gulmybę. Apart neprigulmybės, rodos kad tikrai, gaus pagelbą nuo Suvienuytų Valstijų kaip finansiską, taip ir moralę. Dabar jau rengiasi komisija, susidedanti iš Raudonojo Kryžiaus ir šiaip visokių ekspertų, važiuoti į Lietuvą gelbėjimui žmonių nuo bado. Prie kožnos iš tų komisijų, bus po vieną lietuvi.

"Lenkai, besirūpindami užvaldyti kitas tautas, pradeda patį kristi į nelaimę savitarpinėje kovoje.

"Šiandien man vienas iš valdininkų pasakė, kalbant apie lenkus: "Even two Poles cannot be left alone, or they will kill each other." Tokią nuomonę amerikoniai turi apie lenkus. Žinoma, šioji nuomonė yra tikta tarpe mažesniųjų valdininkų, bet galima tikėtis, kad kas yra tarpe mažesniųjų, tai gali atsirasti ir tarpe augstesniųjų.

"Lenkai savo liuosybę gaus, bet pakolei jiems ją suteiks, labai galimas dalykas, kad jiems ir nuo anekijų atsisakyti palieps."

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtono randame sekančias lietuviškas pravarde paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravarde, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda karūmenėj, arba laike registracijos, savo pravarde su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tanklausiai tokių ir nepaduodame. Lietuviai privalo savo pravarde laike užsregistruoti, arba jau ir karūmenėj, paduoti vieton "ski"—"skas," vieton "wicz"—"vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz"—"Jacevičius." Tuomet bus lengva juos pažinti.

Surašuose lapkričio 26 d. 1918.

Edward Decowski, (gal lenkas) iš Chicago, 1706 W. Superior Str.—užmuštas mušyje.

Sylvester Dobinski, iš Chicago, 8809 Houston Ave.—užmuštas mušyje.

Jacob Gelombicki, iš Chicago, 3454 S. Morgan Str.—užmuštas mušyje.

Walter Baranowski, (gal lenkas) iš Chicago, 1521 Noble Str.—mirė nuo žaizdų.

Steven O. Ostrowski, korporantas, iš Chicago, 8455. Burley ave.—prapuolė mušyje.

Joseph Walter Muchowski, (gal lenkas) iš Cicero, 5045-13th Str.—prapuolė mušyje.

Victor Lapinsky, iš New York—užmuštas mušyje.

Leonard P. Shaulis, iš Somerset, Pa.—mirė nuo ligos.

John Kozlewski, (gal lenkas), iš Combola Pa.—mirė nuo ligos.

George Metleku, iš Shenandoah, Pa.—mirė nuo ligos.

Charlie Miszewski, (gal lenkas) iš Milwaukee Wis.—sunkiai sužeistas.

Dienraščio Tuzai.

Jonas J. Petraitis.

Jonas J. Petraitis yra "Lietuvos" Dienraščio "tuzas" iš Rockford, Ill. Jo kreditui priklauso užrašymas 16-os dienraščio šėrų.

P-as Petraitis yra jaunesnės kartos gabus vietinis veikėjas ir yra nariu kaip SLA., taip TMD. organizacijų.

Sulgy užsiėmimo yra mašinistas; iš Lietuvos paeina iš Utėnų kaimo, Panevėžio pav. Amerikoje yra nuo 1910 metų.

Martynas D. Šareiva.

Martynas D. Šareiva nuo pat savo atvažiavimo Amerikon,—kas įvyko 1907 metais,—yra "Lietuvos" nuolatinis skaitytoju, ir kuomet išgirdo apie organizavimąsi dienraščio, tai buvo vienas iš pirmųjų, kurie atvyko jam pagalbon, pats paėmėdamas čia tuziną šėrų.

Ir nestebėtina, kad p. Šareiva yra greitas ir punktuolis—jis yra "fairmonu" ir visados yra ten, kur jo reikia. Paeina iš Vereskių kaimo, Kauno gubernijos.

Surašuose lapkričio 27 d. 1918

Michael A. Soltis, (gal Šaltis), iš West Terre Haute, Ind.—užmuštas mušyje.

Charles Kulas, iš Polonia Wis.—mirė nuo žaizdų.

Andrus Banis, iš Chicago, 716 West 17th Str.—užmuštas mušyje.

Peter Krutulis, korpoarlas, iš Aurora Ill.—prapuolė mušyje.

George Kervilas, iš Michigan City, Ind.—prapuolė mušyje.

Surašuose lapkričio 28 d. 1918

Alexander A. Brindza, iš Harvey, Ill.—užmuštas mušyje.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrišti.

Todėl išpildyk šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Paviensis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtum užsiimti?
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su saviu parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas just klausimas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsak šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiu, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽĖSTAMI JĄ ISPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4-50
 EDITOR, B. K. BALUTIS.

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėdienius.
 Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktorius:
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms: Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.
 Telefonas: Boulevard 4250

Prenumeratoras kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
 sinimų kaina sutelkiamą parolkaivus.

Prišlęsti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gra-
 žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
 Rankraščių Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo iš-
 šos prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratoras, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
 lais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
 Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
 Dienraščio Redakcijos vardu.

Jokį raštą, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
 dės (apart elapivardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.
 Asmeniškai Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
 12-tai išryto ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Kolektoriai.

Šiuo laiku, kada gal but kiekvieno lietu-
 vio namą aplankys kolektoriai, rinkdami au-
 kas Lietuvos nepriegulmybės išgavimui, nuken-
 tėjusių nuo karės lietuvių sušelpimui, neproša-
 li bus pasakyti apie juos keletą žodžių.

Visuomenė pirmiausiai turi teisę žinoti,
 kas ir kam renka aukas. Nes kolektorius ko-
 lektoriui nelygus. Kuomet daug kolektorių yra,
 tai tarp jų gali atsirasti ir tokių niekadarių,
 kurie tokia proga pasinaudodami, patį sau
 gali pasipiniguoti. Iš to išeina du dalykai: 1)
 Kiekvienas Draugijų, ar Komitetų siunčiamas
 kolektorius privalo turėti tinkamą paliudijimą,
 parodantį kam ir kieno vardu jis aukas renka.
 2) Kiekvienas aukautojas privalo tokio pa-
 liudijimo parodymo reikalauoti, jeigu jam ko-
 lektorius nėra pažįstamas. Tik tokiu būdu ga-
 lima atskirti "pelus nuo grūdų" — teisingo
 kolektoriaus nuo galinčių pasitaikyti apgavikų
 išnaudojimą.

Apgavikui vieta — plicijos rankose.
 Apie jį mes čia ne kalbėsime. Bet tie kolekto-
 riai, kurie eina tarp žmonių su tikrai geru rei-
 kalu — kaip kad dabar, rinkdami aukas Lietu-
 vos laisvės išgavimui yra verti užuojautos ir
 pagelgos.

Kolektoriaus "darbas" yra vienas iš ne-
 smagiųjų. Pelną jis jokio iš to neturi, o ne-
 smagiųjų tankiai daug. Kuomet tu, po kasdienio
 darbo pailses, vakariene pavalgę ir gal
 pypkią ar cigarą užsirūkęs, sėdi šilant namie
 ir ilsi si sau gražiai, jis — toks kolektorius,
 — ta' pat po sunkaus dienos darbo, greitoju
 vakariene prarijęs, bėga ubagauti — taip,
 ubagauti... Ir nesau. Jis rašo, maldauja
 savo ir tavo, mūsų visų motinai Lietuvai.

Tuomi dar ne viskas baigiasi. Bepigu bu-
 ty taip "ubagauti", jeigu visi tą didį reikalą
 suprastu. Bet ne visi jį supranta; kiti suprasti
 nenori. Miesto takų kolektoriui yra mažiau
 darbo desimtis doliarų iškollektuoti, negu to-
 kiam kolektoriui doliarų tievynės reikalams
 išprašyti. Daugelyj vietų jis nemalonus iš-
 giršta, tauriai kolonijū gauna — už tai, kad
 jis ateina paimti nuo manęs, ar nuo tavęs au-
 kų, kurių tu pats nuvežti, ar nusiųti turėtum.

O vienok jis, pavargęs, nuilsęs, nepaval-
 gęs kaip reik, savo darbą pametęs, storžievių
 koliojimas, eina — eina į nieką neatsižvelgda-
 mas, ir "vardan tos Lietuvos", prašo, aiškina,
 maldauja aukos, idant visiems lietuviams ge-
 riaus, laimingiaus būtų jų ločnoj, laisvoj Tė
 vytyj.

Todėl, kuomet pas tave atsilankys tokis
 kolektorius — priimk jį gražiai, maloniai! Gal
 pats esi tuo laiku suerzintas, gal jau ne syki
 aukavai, gal jau tau kolektoriai net įgriso —
 nepyk! Pasitik juos su duosnia auka, suįg
 savo išgalės. Jeigu jau aukavai, ar neišgal
 daugiaus aukauti — vis vien sutik juos ne su
 suraukta kakte, bet su šypsa ant veido, su
 meiliu žodžiu ant lūpų — jie to reikalauja;
 jiems tas jų nemalonus darbas palengvins; jie
 su didesne drąsa dirbs tą darbą, kurio tu ne-
 drįsti, ar nenori daryti...

Duok jiems gerą žodį, patarimą, nuro-
 dyk savo draugus — pagelbėk jiems tame di-
 džiame darbe, kurį mes visi šiuo laiku dir-
 bame, kuom kas išgalime, — nes jie tikrai dir-
 ba visuomenės darbą — ir darbą sunkų.

Žmogus, kuris teisingą kolektorių, dir-
 bantį Lietuvos laisvės reikalams, šiandien iš-
 kolioja, užgauna, ar išvaro, — yra ne tik men-
 kas lietuvis, bet ir menkas žmogus abelnai.
 Reik nepamiršti, kad "Laimė ratu sukasi."
 Šiandien tu gal nieko nepaisai, rytoj gal pri-
 sieis ir tau visuomenės pagelbos. "Nespirk"
 kolektoriaus nei liežuviu — jis visuomenės
 liuosnoria tamsas — idant visuomenė tau kada
 nors "nėspriti".

Turėk visuomenę gerą varda. Jis yra
 daugiaus vertas negu maišai pinigų. Tavo
 pinigų kiti suėis, ir ant tavo kapo dar pasi-
 juoks. Tavo gerą varda visuomenė ilgai su-
 pagarba, mirties ir kitiems pavyzdžiui statys.

Mūsų Kareiviai ir Lietuvos Laisvė.

Mūsų kareiviai, kurių tukstančiai apsi-
 vilko Dėdės Samo uniformu, idant sutrinti
 vokiškąjį militarizmą, jau atliko savo užduotį.
 Karė laimėta. Pasilieka tik įvykinti gyve-
 niman tuos principus, vardan kurių Amerika
 stojo karėn ir už kuriuos ir lietuviai kareiviai
 guldė — daug jų ir paguldė — savo galvas.

Vienas iš tų principų palyti iki gyvo kau-
 lo ir lietuvių kareivius — tai šgavimas laisvės
 jų tėvynei Lietuvai. Ir jie jaučia tai gyva.
 Mes gauname daug laisvų kaip nūo lietuvių
 kareivių, esančių Francuzijoje, taip ir nuo čia,
 Amerikoje, esančių. Ypač mūsų laukuose
 esantieji mūsų kareiviai nerimsta ir žingei-
 dauja, ar yra kas daroma Lietuvos laisvės
 išgavimui.

Šituose laiškuose yra įvairių sumanymų,
 į kuriuos verta atkreipti domą. Tarp jų yra
 pavyzdžiui sekantis:

Sumanoma, idant Lietuviai kareiviai,
 esantieji Amerikos armijose, sutaisyty peti-
 ją, — o jeigu galima, kad pasiųstų ir delegaciją
 — Amerikos valdžiai, kurioje tinkamoji for-
 moje būtų atkreipta atyda į Lietuvos troškimą
 gauti laisvę.

Tas darbas, jeigu tinkamu keliu vedamas,
 manome, galėtų būti atliktas ir prie kariškos
 disciplinos, kuri daugiaus varžo žingsnius ka-
 reivių, negu civilijų žmonių.

Lietuviai aficerai ir pa-aficerai turėtų
 tame darbe paimti vadovystę. Amerikoje esan-
 tieji Lietuviai kareiviai, per savo vyriausybę,
 galėtų kreiptis Washingtonan, Francuzijoje
 esantieji kareiviai, per savo vyriausybę tiesiog
 Paryžiun.

Mes manome, kad kariškoji disciplina
 nestovėtų tam skersai kelią, o dalykas yra
 ganėtinai svarbus, kad apie jį rimtai pagal-
 vojus, nes jeigu kas, tai lietuviai, praliejusie
 savo kraują, ar pasirengusieji jį pralieti, turi
 tiesą Suvenynty Valstijų užtarimo prašyti.

Šioje Valandoje.

Iš įvairių vietų pasiekia mus žinios, kad
 prakalbose ri abelnai renkant aukas Lietuvos
 laisvei, mūsų dešinieji (klerikalai) nie-
 kur neapsieina be to, kad "nеспardyty" tau-
 tininkų, kuriuos jie vadina "laisvamaniais-li-
 beralais". Jų leib-organas kuone diena iš-
 dienos taip sakant "barsto druską ant uode-
 gos." Dažnai tiesiog kviečiama žmones, idant
 jie į tautininkų Lietuvos Nepriegulmybės Fon-
 dą neaukautų.

O tuo tarpu abiejų sriovių atstovai veikia
 Washingtone sykiu, abudu fondai deda pin-
 us tiems patiems reikalams, abidvi sriovės
 net užovrė bendrus atstovus, abidvi sriovės
 dirba tą patį darbą.

Vadinas, viena ranka mėgina statyti, o
 kita čia pat ardo. Kaip jie rimty žmonių
 akyse išteisins savo tokį elgimąsi? Išties, at-
 ities istorikas turės kurjožiškos medžiagos
 savo išvadoms.

Kodėl gi taip jų yra daroma? Juk tas
 aiškiai yra tiesiog nesąmonė, ir tas kenkia
 aukų gausumui — kenkia, vadinasi, ir pačios
 Lietuvos laisvės išgavimui, kurios jie sakosi
 taip labai trokšta.

Kodėl? Istorikas galės tik vieną į tai
 atsakymą surasti: Mūsų kunigėliai nori sau
 ragus išsiauginti taip didelius, kad paskui ne-
 prileisti svietiškių žmonių prie įrkio visuome-
 nės darbo. Mūsų kunigėliai nori susitverti
 sau pilniausį trustą — ne tik bažnytinuose,
 bet ir svietiškuose reikaluose. Jie neieis jokio
 darbo dirbti, jeigu jie jo nekontroliuoja. Jie
 ir dabar viršminėtais savo pasielgimais paro-
 do, kad jie neieistų (jeigu tik galėtų) dirbti
 ir už Lietuvos laisvę tiems, kurių jie negali
 kontroliuoti.

Savo tokiais pasielgimais jie šaukia at-
 viron kovon visus, kurie su tokiu jų trustu
 nesutinka. Ir tą jų cinšką iššaukimą mes
 mielai priimtume, jeigu būtų kitoks laikas.
 Šiandien vienok Lietuvos likimui ant olauko
 kabant, mes ruanome kad, neturime moralės
 teisės dar labjaus didinti partijinį "erny-
 derį" ir tuomi dar labjaus kenkti Lietuvos
 Laisvės reikalams.

Ateis laikas, kuomet jų darbus bus gali-
 ma parodyti pilnoj jų šviesoj.

Gausk, dainele, po tėvyne,
 Žadink jausmus lietuvių,
 Sirdį meilės kurk ugnelę,
 Trumpink darbą išgamų.

Griau, negerą atkaklybę,
 Tamsos šmėkla nřabaidyk
 Kviesk tautiečius į vienybę,
 Priešų plianus suardyk!

Kelk miegalį, šviesk tamsolį,
 Tautos priedermes primink,
 Prašciokelį ir turtuolį,
 Bendran darban suvadyk!

M. Ateivis.

SPARTAKAS.

Rusijoje kairiuosius socia-
 listus vadina bolševikais, gi
 Vokietijoje jie vadinasi spar-
 takais. Pažiūrėsimė iš kur
 tas vardas atsirado.

Spartakas gyveno dar pirm
 Kristaus užgimimo. Jis pa-
 ėjo iš Trakijos, t. y. Šiaurinės
 dalies Balkanų pussalio. Se-
 novės traukus istorija priskai-
 to prie graikų gimnės; ne-
 kurie lietuvių istorikai mano,
 buk tai buvo šaka lietuvių
 tautos. O gal tai buvo perein-
 namas slenkstis tarp graikų
 ir lietuvių.

Spartakas tarnavo Rymo
 kariūmenėje, bet iš jos pabė-
 go ir vėliau, sugautas, tapo
 paverstas vergu (Ryme tuo-
 met laikydavo vergus). Bu-
 damas vergu papuolė taip va-
 dinamų gladiatorių ei-
 len.

Gladiatoriais vadinta ver-
 gų, kurs turėjo tik du išėj-
 mu — liuosybę, ar mirtį. Ryme
 buvo didelis cirkas Koli-
 zeumas, kurin tilpdavo į 80-
 000 žmonių. Rymiečiai mėg-
 davo matyti kruvinas scenas
 ant Kolizejaus milžiniškos ar-
 enos. Jie parinkdavo stiprius
 vergus ir leisdavo juos imtis
 tai su žvėrimis, arba vienus
 su kitais. Jiems sutekdavo

trumpą dvišmeninį kardą, ku-
 riuo turėdavo nuveikti priešą.
 Juos vadindavo gladiatoriais.
 Pergalėtas, t. y. nebegalįs gin-
 tis, bet dar gyvas galėjo mel-
 sti malonės pas esantį Koli-
 zeume Rymo ciesorių, ar vy-
 riausį valdininką. Kartais jis
 tokią malonę suteikdavo ir gy-
 vastį dovanodavo. Dažniau-
 siai vienok jis, sėdėdamas sa-
 vo ložėj, palenkėdavo pirštą žė-
 myn, kas reiškė, kad nelai-
 mingas, pergalėtas gladiatorius
 turi būti pribagistas. Tuomet
 jam krutinę kardu perskriodavo.
 Gi pergalėtojas buvo paliuosuojamas iš ver-
 gijos.

Spartakas, 73 m. pirm Kristau-
 s, su kitais gladiatoriais,
 pabėgo iš gladiatorių mokyk-
 los Capua ir pasislėpė ant Ve-
 zubijaus, žinomo ugnikalnio
 Italijoje. Pasivadinęs save
 kapitonu, jis gavo kitu du gla-
 diatorių Cruxus ir Oenomus,
 kurie buvo jo vyriausiais pa-
 gelbininkais organizavime dra-
 saus sumanymo. Jis sumanė
 sukelti visus Rymo vergus ko-
 vai su patricijais, (taip vadi-
 no tu laikų Rymo turtuolius,
 aristokratus). Ir daug bėdos
 jis Rymui padarė.

C. Claudius Pulcher, Rymo
 kariūmenės vadas, ant grei-
 tųjų surinkęs 3,000 vyrų, at-
 kirtu sukilusiems vergams ke-
 lią link maisto vietų, tikėda-
 masi išamrinti sukilėlių badu.
 Bet apsiriko, nes mažai turė-
 damas spēkų, priverstas buvo
 trauktis prieš Spartako vergų
 armiją. Po to sukilėlių eilės
 sparčiai augo.

Vėliau Publius Varinius,
 kitas Rymo vadas, su didele
 kariūmene traukė ant sukilė-
 lių. Užtiko jis juos gerai ap-
 sikasiusius, kaip reguliarią ka-
 riūmenę. Manydamas, jog
 lengvai neįveiks, ėmė rengtis
 pirst didelio užuolimo. Tuo
 tarpu Spartakas, rymionams
 nematant, apleido su savo ver-
 gų armija apkasus. Tokiu
 būdu Publius Varinius štur-
 mavo tuščius apkasus.

Po nekuriu laikui Publius
 Varinisu sutiko sukilėlius, bet
 buvo sumuštas keliais atvė-
 jais, ir pats vos išsigelbėjo
 nuo nelaisvės.

Spartako įiegos vis augo.
 Prie jo pradėjo bėgti vergai
 iš visų pusių. Trumpu laiku
 sukilėliai užvaldė kuone visą
 pietinę Italiją ir pats Rymas
 atsidurė pavojuje. 72-ais me-
 tais pirm Kristaus gim. Rymo
 senatas pasiuntė prieš Spar-
 taką abu konsulu (augštus
 tuolaikinius Rymo valdinin-
 kus). Spartakas pergalėjo ir
 spēkas abiejų konsulų ir visus
 kitus, kas tik bandė jo galybę
 sulaukyti. Laisvė, rodos, jau
 buvo arti, bet vergai neno-
 rėjo apleisti pietinės Italijos
 dalies. Spartakas norėjo ves-
 ti juos ant paties Rymo, bet
 jie pabijojo ir pasuko į kitą
 pusę.

Pagaliaus Rymas pavadė
 karės vedimą prieš sukilusius
 vergus Licinijui Crassus.
 Spartakas, sutikęs stiprų pa-
 spriesinimą, traukė link Mes-
 sinos siaurumos, kur persikė-
 lus į Siciliją (sala Viduržė-
 mio jūrose), tikėjosi pritrauk-
 ti prie savęs daug vergų.

Atvykęs prie jurių siauru-
 mos, jis buvo sutitares su pi-
 ratais (jurių plėšikais), kad
 tie jį pervežsią per siaurumą
 į Siciliją.

Jurių piratai neišpildė pri-
 žady, ir Spartakui nepasisėkė
 įvykdyti savo užmanymo. Po
 to Spartakas dar sykį sumušė
 rymionis ir privertė Rymą
 drebėti prieš savo spēką.

Vienok netrukus nelaimės
 pradėjo skristi ant sukilusius
 vergų. Jų armija susidėjo iš
 vergų įvairių tautų. Gaulai ir
 Gremantai, kurie atsiskyrė nuo
 Spartako, buvo galutinai Ry-
 mo kariūmenės sumušti. Es-
 antieji gi prie Spartako svar-
 biame momente atsiskak už-
 pulti besitraukiančius atga-
 rymionis.

Netrukus Spartako armija
 tapo iškrikiyta. Po paskuti-
 nio mušio su rymionais, kuomet
 sumušti vergai pasileido
 bėgti į šiaurinę Italijos dalį,
 čia juos pasitiko grįžtanti iš
 Ispanijos antra rymionų ar-
 mija po vadovystę Pompejaus.
 Spartako armijos likučiai ta-
 po čia visiškai sunaikinti ir
 tokiu būdu Spartako revoliu-
 cija užsibaigė.

Spartakas, kaip vadas, pa-
 sižymėjo energija ir sumanu-
 mu. Mokėjo užlaikyti tvar-
 koje armiją, kuri susidėjo iš
 beteisų ir nepripažįstančių
 tiesų sukilėlių. Į belaisvius
 atsinešdaves žmoniškai, kas
 tais laikais buvo retenybė. Jis
 buvo tikru ir gabiu vadu tu
 laikų proletarų vergų.

Šiandien Vokietijoje radikalų
 kųjų socialistų pasekėjus va-
 dinama spartakais, gi pa-
 ties Spartako rolę lošia jų va-
 das Karl Liebknecht.

Kaip Vokiečių armija išnaikino St. Quentin miestą.

Vienybėje Yra Galybė.

Miesto Chicago augimas yra visavietiniai laikomas taip
 stebėtinu, kad neturintis sau kito panašumo svieto istorijoje.
 Kuomet ir kur yra atsitikę, kad per tik aštuones dešimtis metų,
 nuo lalų ir laukų užaugty miestas su dviem ir puse milijonu gy-
 ventojų, su milžiniškomis drbtuvėmis, puikiais palociais ir su
 simtas tukstančių smagių namų, užsiganėdinusį žmonių?

Chicago gali kredituoti šį stebėtiną augimą iš nežinaus
 kaimelio į pasaulio metropolijū savo tinkamai apielinkej, bet la-
 biausiai pasišventimui užmanymų ir darbštumo savo gyventojų.

Sios dvi charakteristikos priklauso viena nuo kitos taip, kaip
 protas ir muskulai žmogaus kune, ir kaip ratai ir motoro speika
 mašinoje. Kartu, jie padaro stebuklus. Vienas be kito jie yra nie-
 cu. Geriausia galvojantiai padirbta mašina be motyviškos speikos
 yra tiktai vien kruva metalo, daugiau painiojimosi po kojomis
 negu naudos, esanti gera, tiktai apkurtinimui žmonių, arba darymui
 nuostolių, išskiriant tiktai jeigu jis yra padaryta sukti mašina.
 Žmogaus kunas, jeigu jis nėra po proto kontrole, nors būtų dru-
 tas kaip jautas, yra tiktai negyva mašina. Išmintingiausias pro-
 tas bespiekiname kune, tai tiek reiške, kiek garas išeinantis iš
 tuštybės.

Tas galima pasakyt ir apie industrijai arba bižnišką gyveni-
 mą. Nepailstančiausias darbas, jeigu neakomponuojamas su iš-
 mintingu plėnų, atneš pelno vien tiktai paprasčiausia pragyveni-
 ma. Didžiausi plianai, be sunkaus darbo, pailsimo ir atsidavimo,
 net nesubudavotų kavines melnyčiukės. Bet kuomet muskulai
 ir protas susijungia, jie viską išpildo, subuduoja didžiausius
 laiktus, kurių vardai buna per visa pasaulį šaukiami; subuda-
 voja milžiniškus miestus ant pustynių ir balų jų su magiška az-
 zelela, bet pakliudo istorija, suteikdami namus tukstančiams už-
 siganėdinusį darbininkų, ir prirengdami kelia tolimiesniam prog-
 resui.

Didžiausi industrijaliai užmanymai viso pasaulio išaugo iš
 toslaimingos kombinacijos: darbo ir pasišventimo, spēkos ir
 proto. Kas per nauda būtų iš to pasišventimo užmanymuose, už-
 deijams firmos, samdantios dešimtis tukstančių darbininkų kas
 iš to viso pasirizymo, iš tų visų jų skaitavimų, jeigu prie
 įvykdytino to visko neprisidėtų tukstančiai darbščių rankų, kurios
 subudavoja tą firmą, kurion jie kasdien eina darban lyg bitės?
 Kas per nauda būtų iš to viso atsidavimo ir poilsio, tų visų dar-
 bininkų, jeigu, tam neprisidėtų protai, kurie sutaise plenus, apgal-
 rojo užduotis, išdavinejo darbus tukstančiams darbininkų, kurie
 upėmė tuos plotus materijolų plaukentių lyg tvasis ir dirbtuves, o
 š ten į rinkas? Kiekvienas gali permatyti, kaip dalykai išrodyti
 šiame dabartiname, ir tirštai apgyventame sviete, jeigu darbininkai
 nebūtų sucentralizuoti ir išdalinti, jeigu kiekvienas vergautu ir
 albatu vien tik apie pats save, kaip vienas kiluditu kitam, perse-
 dotų vienas kitą, kaip brutale speika pergalėtų teisės ir tvarką,
 kaip vienoj pusei produktai prisikrautu, o kitoj — Vargas ir
 nedateklus viešpatuoty. Mes net negalime sau persistatyti šio
 pasaulio be organizavimo darbo, o organizavimas yra negalimas
 be tos dvasios pasišventimo, be tų vadovų, kurie paima našta ant
 ankų ir keravoja tas stovyčias, tyles spēkas, duoti joms darba
 del atlikimo, bet ne persekiojimo vienas kito, kurie dirba ranka
 rankon su darbininkais geresi pelnų visi.

Ten, kur ir motyvas ir dvasia pasišventimo ir ekzekutyvė
 speika supranta, kad vienas be kito neturi spēkos, o kad kartu jie
 yra galinti didelius veikimus atlikti ten veikia mašina pilniau-
 sioj harmonijoj del abiejų pusių labo.

Lai persistatytume mes sau, kad visi darbininkai dirbantieji
 Chicagoje stockyarduose ir peckinghouse Wilson and Co. apsi-
 mty tą našta pavieniai, arba mažomis grupėmis kurių Wilson
 and Co. atlieka dabar. Kokis suirimas ten būtų, kokis trukdymas,
 kiek bereikalingo darbo, kiek sunaikinto materijolo, ką visa
 sucentralizuotas, organizuotas pasistengimas galėtų engvai išveng-
 ti; kaip vienas apimtu kito vieta, materijolą, rinką, kaip nesusi-
 ratimas pakiltų, pakui argumentas, o ant galo, dar kas blogias-
 tio. Bibliškas sumišimas pas Babilonijos Bokštą vėl prisieitų per-
 gyventi.

Priesingai tam visum, kur protas ir darbas susijuge, kur stip-
 ybė ir dvasia pasišventimo dirba išvien, kaip viskas eina lygiai,
 be sumišimo, be trukdymu. Firma tai lygiai kaip ir avilys bičių,
 kur kiekvienas turi savo ypatingą darbą atlikti, ir žino, kad jis
 ras savo darbo vietą prireigia del jo, jo materijolą ir mašiną ga-
 tavas, ir kad vėl kitos (mašinos) rankos aprupins užbagimą ir
 rinkas del produkto, ir kad jis gaus savo pilną dalį pelno "pėdės"
 dienoje už atliktą darbą.

Ir ši kooperacija darbininko ir užmanytojo veda prie augimo
 ir bujojimo tos firmos, prie pagerinimo gyvenimo sąlygų dar-
 bininkų, ji atidaro kelią prie susaizdymo naujų būrių darbininkų,
 ir ten kur neivienas nesistengia kontrolioti didesnes dalies pelno
 negu teisingai jam priklauso, gelbsti įvykinti idealus santinkius,
 kurie galutinai turės išnaikinti visą skurdą, streikus ir karės už
 smota duonos šiame sviete, pakilant iš nesuipratimų šių dvejų
 didžiulių elementų, kurie negali egzistuoti pavieniai, ir kurie
 kartu budavoja naujus svietus.

Apgarsinimas.

Pasiskaitykit!

Keletas mūsų skaitytojų patarė mums ir prašė, idant "Lietuvos" dienraštį diena iš dienos patalpintum po straipsnelį iš žinomo italų raštininko Edmondo de Amiči veikalą "Sirdis", kurį prieš keletą metų išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija.

Mielai tai sutinkame padaryti, žinodami, kad šitą veikalą nekuriu skaito patol, pakol lapus nuskaito.

Pasiskaitykit jį kas vakarą savo vaikams, arba šeimynai. Pasiskaitykit ir patys. Jis pamokins daugelio dalykų—pamokins ne tik tai, kaip "karštai ir šauniai" myliėti tėvą, motiną, mokytojus ir draugus, bet taipgi sukelis ir kitus, platesnius, prakilius jausmus: tėvynės meilę, meilę linkui visų nuskriaustųjų ir nelaimingųjų ir kitus gražius sielos jausmus.

Šis veikalas yra parašytas formoje užrašų jauno italų vaiko. Todėl vardai ypatų ir vietų yra itališki. Vienok, anot V. Biterio išsireiškimo, šitas veikalas yra retenybė, kuri visiems patinka: ir vaikui ir užaugusiam, ir italui, ir francuzui, rusui ir japonui.

Patiks jį ir lietuviams. Šitoje vietoje kasdien tilps po vieną kitą straipsnelį iš to veikalio.

Pradžia Mokslo Metų. Pasibaigus vasaros poilsui, šiandien pirmą kartą nuejau mokyklon. Kaip sapnų prašvilpė tie trys vasaros mėnesiai! Mamane nuvedė miesto mokyklon Baretto užrašų į trečiąją klasę. Mano galvoje tebebuvo smagus sodžiaus gyvenimas, ir man taip nesinorėjo eiti! Gatvės virte virė vaikai, abu knygynų pilnintėlių tėvų ir motinų, kurie pirkė krepšelius knygoms nešti, popierį ir sąsiuvinį, o prie mokyklos durų tiek daug buvo žmonių, taip jie stumdėsi, kad mokyklos sargai ir miestasaugiai buvo labai sunku taką skirti. Prie durų kažkas palietė mano petį: tai buvo mano pernykštis antrosios klasės mokytojas, nuolat linksmas ir visados su su drąsytais savo rudais plaukais.

—Kači, Enriko, tarė jisai, mudu dabar ant visados persiskyrėva?

—Aš tai ir pirmąsias žinojau, bet jo žodžiai dirktelėjo ir mano širdį.

Vargiai mes pro žmones prispaudėme ir galų-gale inėjome. Vyrai, moteris, valstietės, darbininkai, aficerai, vienuolės, tarnaitės grūdosi priimamame kambaryje ir ant laiptų, viena ranka vedė vaikus, o antroje rankoje nešė paliudijimą apie perėjimą į sekanciąją klasę.

Visi užė, lyg teatre. Aš nudzingau, pamatęs tą, man pažįstamą, didžiąją salę, kurioje buvo durys į septynias klases. Čionai aš trejus metus beveik kasdien buvau. Visur žmonių būriai, mokytojos tai sen, tai ten skuba. Pirmos, įžengiamosios klasės mokytoja stovėjo savo klasės duryse. Jinai galvos palenkimu pasisveikino su manimi ir tar: "Enriko, dabar tu persikelsi į antrąjį gyvenimą ir pro šį kambarį daugiaus nebevaikščiosi!" Ir jinai liudnai mane pažvelgė.

Aplink direktorių stovėjo nuliudusiais veidais moteris, nes jų vaikams nebuvo vietų, ir man iškarto pasirodė, kad direktoriaus barzda dabar baltesnė negu pernai kad buvo. Daugelis berniukų užaugo ir sudrutejo.

Pirmame gyvenime, kame buvo įžengiamoji bei pirmoji klasės ir kame vaikus į klases jau skirstė, daug mažutėlių vaikiukų nerorejo eiti į klasę ir, lyg asiliukai, duryse spyrėsi. Keikėjo juos prievarta įstumti. Kai kurie pasokdavo nuo sėdynių ir sprukdavo; kiti, matydami, kad vyresnieji išeina, imdavo blyti, ir vyresnieji turėdavo grįžti jų malšinti, arba visai juos išsiveždavo. Mokytojoms sukosi galvos. Mano mažąjį broliuką atidavė į klasą mokytojos Delkati; aš pakliuvau pas mokytoją Perboni, į antrąjį gyvenimą.

Dešimtai valandai musus, visi buvo klasese. Musų buvo iš viso penkiasdešimt keturi mokiniai, jų tarpe tik penkiolika arba šešiolika mano buvusiųjų antrosios klasės draugų, tame skaičiuje ir Derosi, tasai, kuris visados esti pirmas mokinis. Mokykla pasirodė man visai ankšta ir nuobodi, palyginus ją su mišku ir kalnais, kuriuose vasarą praeidau. Aš irgi atsiminiau antrosios klasės mano mokytoją. Jisai toks geras ir linksmas, visados, budavo, su muims juokauja, ir toks nazutis, atrodo, lyg musų draugas būtų, ir nano buvo gaila, kad aš jo daugiaus nebe natysiu, nebeatysiu jo sudraikytų rudų plaukų.

Dabartinis mūsų mokytojas augštas, be barzdos, žilais ilgais plaukais ir su gilia raukle kaktose. Jo balsas visai žemas, o jis nuolat visiems į akis žiuri, lyg norėtų sužinoti, kas tavo sieloje dedasi. Jis niekados nesi uokia. Aš pamąščiau: štai jau ir pirmoji mokslo diena ir dar devyni mėnesiai priekyje! Giek lekiųjų (pomokų), kiek mėnesinių egzaminų (kvotimų), kiek darbo! Aš taip nu džiugau, pamatęs atėjusią mane parsivestį mamą, kad puoliau jos rankų bučiuoti, o jinai tarė:—Nenusimink, Enriko! mes draugų noksimės.—Aš grįžau namo linksmas ir patenkintas. Tik visgi nebėra mano pernykščio mokytojo su jo linksmu, malonių nusišypsojimu, ir mokykla mane jau nebelinksmina taip, kaip pirmians.

(Toliaus bus)

DANGAUS STEBUKLAI.

Aštuoniolika žvaigždžių yra pirmo didumo. Jos yra mažiausiai 211 tūkstančių kartų toliau nuo žemės negu saulė, ir jų šviesai imtis metus mus pasiekti.

Antro didumo yra 55 žvaigždės: jų šviesa pasiekia mus per šešis metus. 170 trečiojo didumo, jų šviesa pasiekia mus per 9 metus. 500 ketvirtjo didumo, jų šviesa pasiekia mus per 12 metų. Šešto didumo žvaigždės, kurių šviesa pasiekia mus per 36 metus, yra matomos grynai akia. Jų yra apie 6,000. Devynių pėdų žiuronas parodo žvaigždes dyklyt didumo, jų yra apie 10 milijonų. Aštuoniolikos pėdų žiuronas parodo apie 43 milijonų žvaigždžių, drauge su 13 didumo žvaigždėmis, kurių šviesai ima 2,700 metų mūs pasiekti.

Kiekviena šitų žvaigždžių yra laikoma saulės taaislo centru, taip kaip mūsų saulė. Mūsų pačių saulinis taškas susideda iš saulės ir sekancijų planetų, besisukančių apie ją: Merkurą, arčiausias prie saulės, yra 35 milijonų mylių toluo nuo saulės; Venera, 66 milijonus mylių; Žemė, 91 milijoną mylių; Marsas, 139 milijonus mylių; Asteroidai, apie 26 milijonus mylių; Jupiteris beveik 476 milijonus mylių; Saturnas, 872 milijonus mylių; Uranas, 1,754 milijonus mylių ir Neptūnas, 2,746 milijonus mylių nuo saulės.

Žinynas

Spaudos Galė.

Zemsargiai gūdai kankino
Narsius vyrus mus tautos;
Ir ištremti juos mėgino
Iš Tėvynės-Lietuvos.

Ten daugybė jų nuvarė
Į Sibirijos kraštus,
Į kalėjimus uždarė
Už lietuviškus raštus.

Ir ne vieną numarino
Tų didvyrių nekaltų,
O raštus jų sunaikino
Gaujos budelių pikty.

Nors kentėjo jie ir žuvo
Dėl Tėvynės, dėl tautos,
Bet darbams jų lemta buvo
Pasilikti visados.

Mokslo vyrai pamylėjo
Brolių žuvusių raštus
Ir spausdinti juos pradėjo
Kur po svetimus kraštus.

Atsąsdingę, sugrąžino
Į šalę Lietuvus,
Čia slapta juos išdalino
Mus jaunimui dėl naudos.

Mus jaunimas pamylėjo
Kalboj savo knygeles:
Ir dainuoti vėl pradėjo
Lietuviškas daineles.

Žiaurus priešas sudrebėjo
Nuo galingos tos dainos;
Sugrąžinti prizadėjo
Vėlei spaudą mus kalbos.

Bus dėkinga mus Tėvynė
Vaikams savo visados,
Kurie savo teises gynė,
Reikalaudami spaudos.

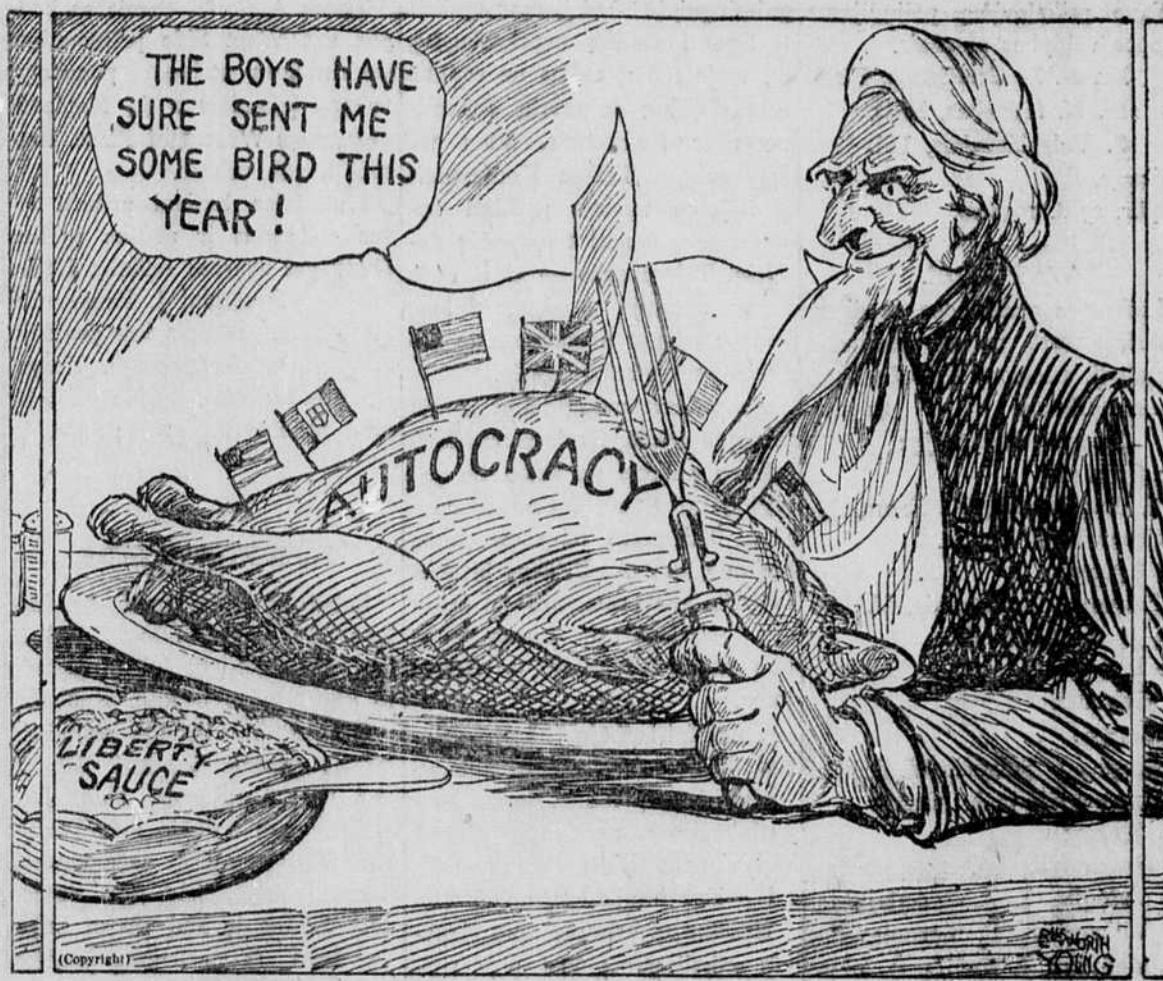
Nuo to laiko prasidėjo
Atgimimo jos diena;
Ir tos kančios sumazėjo
Ką kentėjo ji viena.

Spauda šviesą atgaivino
Mus šalėlės gilumoj,
Laisvės žodį sugrąžino
Musų broliams Lietuvoj.

Spauda turi didiąją galę...
Spauda veidrodas tautos,
Spauda veda mūs šalę
Prie liuosybės tos šventos.

Dėlto spaudą mes mylėkim,
Jeigu norim laimę rast
Jos rėmimui negailėkim
Skatikus kelis išmest'

Ig. Naruševičius.

Dėdė Sam'as rengiasi valgyti kalakutą, kurį sąjungininkų armijos jant iškepė.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

IŠ BALTIMORE MD.

Baltimore yra sena lietuvių kolonija. Čia, kaidais, gyveno lietuvių tautos nemulstantis būlintojas gerb. Dr. J. Siupas ir kiti kiti mūsų žymesni veikėjai. Tuomet ši kolonija buvo garsu lietuvių judėjimo centru.

Bet delei tulų priežasčių aplėlo ši miestą mūsų tautos didieji veikėjai. Palikę jį sendraugai, ieni praturtėjo ir nedalyvauja lietuvių judėjime, kiti subolėvėję, tretieji visai apsnudo; r ši kolonija paliko be senesnių veikėjų. Visa sunkumo našta gulė ant pėčių kelių jaunųjų, neriturių veikėjų, ir šiems jaunuosius prisiema palaikyti gybybė Batimorės lietuvių kolonijos. Tiesa jie judo, dirba kiek ajiegos jiems leidžia. Juos rasiu centralių organizacijų kuonų susirinkimuose; rasi pašelpinų draugysčių susirinkimuose.

Patį susisipietę ir apie Centralio komiteto skyrių, renka mėsinesius pasizadėjimus Lietuvos adaujantiems žmonėms. Taigi engia pramogas Lietuvos Nepriulmyės Fondo reikalams.

Lapkričio 24 d. Centralio Komiteto skyrius surengė prakalbas audai L. N. Fondo. Kalbėjo Dr. Siupas ir pone Šliupienė. Graiaais žodeiais kalbėtojai atsisaukė susirinkusiųjų jausmus; prašė ukauti Lietuvos laisvės reikaams. Jų atsisaukimas davė gerus vaisius L. N. Fondui. Patįs geriamai svečiai perėjo per svetainę surinko aukų 271.69. Tai pravlia Baltimorečių ofensyvo už Lietuvos Laisvę.

Po šių prakalbų Baltimorečiai kada pereiti per biznesius ir savo žmonių rezidencijas rinkdami ukas Kalėdų Eglaitę. Apie pakmes pranešiu vėliau.

Dzukulis.

DAUG SNIEGO NEW MEXICOJE.

El Paso, Texas. Lap. 30 Pranešama, jog New Mexico valstijoj prismo labai daug sniego. Kadangi sniega lydėjo nemažas altis, tai šie talkininkai didžiai argina gyventojus, kurie, reia pridurti, nėra visai pratę prie didelių šalčių. Kadangi sniegas r šaltis radosi umai, tai daug vių užklupta ganyklose ir ne mažai jų visai susalo.

W. S. S. KOMPANIJA ILL. VALSTIJOJE.

Ill. Valstijos Gubernatorius F. D. Lowden išleido proklamaciją, atidarydamas kampaniją parlavinėjimui W. S. S. (karės taušinimo ženklelių). Kampanija prasidėjo lapkričio 28 d. ir ties iki pabaigai metų, t. y. iki t. d. Sausio 1919 m.

Nors karė jau pasibaigė, bet reikalai, surišti su karė dar neužsibaigė.

Dar milijonai kareivių tebeesti Francuzijos bei Vokietijos laukuose ir juos reikės pargabenti namon. Šimtai tūkstančių kareivių turės pasilikti Europoje, kad palaikius tvarką pusiau badaujanciose Europos šalyse.

Todel šalis dar vis reikalauja paramos, ir tikisi, kad jos piliečiai gausiai parems ją, pirkdami W. S. S., kurios yra geru būdu taupinimui pinigų, o tuo pačiu laiku prigelbsti Dedei Samui ko voje už demokratybę. Markės yra po 25 centus ir kiekvienas galės jas nusipirkti.

DARBO ATSTOVAI BUS PRIE TAIKOS.

Washington, D. C. Vienu laiku su taikos konferencija ketinama laikyti Paryžiuje ir visavietinę darbo konferenciją. Ta žinia yra paskelbta Amerikos Darbo Federacijos Pildomojo Komiteto. Iš Amerikos važiuoja tarptautinė darbo konferencijon šie delegatai:

Samuel Gompers, Am. Darbo Federacijos prezidentas ir Wiliam Green, Mainierių Unijos Sekretorius-izdiminkas, John R. Alpine, pliumberių unijos prezidentas, James Duncan, granito apdirbėjų pirmininkas, Frank Duffy, sekretorius karpenderių unijos, Frank Morrison, Am. Darbo Federacijos sekretorius užreikšė, kad tarptautiškos darbo konferencijos tikslu yra prigelbėti savais patariamais taikos konferencijai iširšti klausimus, lytinčius įsteigimą tarptautiškos amatų unijų federacijos.

Beto, Fr. Morrison pažymėjo, jog bus suteikiama informacijos atskiriems taikos konferencijos nariams, — žinoma, jei tame būtų reikalas.

ILGA BYLA.

Chicago, Ill. Byla, kuri tęsė i čielą 16 metų, aną dien pasibaigė.

V. R. O'Shea 16 metų atgal užmušė savo pačią Anny O'Shea ir bandė pats nusižudyti. Tyrimas ir teismas buvo atnaujinami kelis kartus. Lapkr. 30 d. Chicagos kriminalis teismas užmušėją paliovavo.

Teismo pripažinta, kad užmušimas papildytas, esant stovyje laikinos beprotetės.

Žmogžudystė atsitiko prie sekancijų aplinkybių:

Pačios giminės neleido jai gyventi su vyru. Tad O'Shea, būdamas tuomet vos 22 metų amžiaus, sujudime, sutikęs pačią ties jos tėvo namais, užmušė ją ir bandė pats nusižudyti.

RAŠO APIE LIETUVIUS.

Harrison ir Kearny, N. J. Iš tos kolonijos puikaus veikimo net ir anglų laikraščiai gerisi. Musų korespondentas prisuntė mums iškarpa iš "Newark Morning Ledger," kur pagiriama lietuvių judėjimas dėl Lietuvos laisvės. Pas mus jau buvo rašyta apie tą veikimą, tad panaudojame tik tai tą, ką ten rašoma:

P-nas J. Česnulis iš Washingtono aplankė vietos lietuvių su patrijotiška misija. Jis užreikšė: "Jeigu Amerika suteikė milijonus kareivių sutrinimui spēkos, kuri visada priešinosi mūsų laisvei, tai lietuvių pareiga dabar sudėti del išgavimo Lietuvai laisvės reikalingą sumą pinigų. Vietos lietuvių pasizadėjo surinkti \$3,000.00 atbudavimo darbu.

Tai puikus pavyzdys, ką reiklia veikimas visuomenės akyse. Nors jis neturi nieko bendro su šios šalies reikalais, bet jam suteikiama žymi vietą laikraštyje ir tuomi keliama lietuvių vardas.

Kur galima gauti Dienraštį "Lietuva"

"Lietuvą" galite pirkti kiekvieną dieną sekanciose vietose, kur randasi "Lietuvos" Dienraščio stotys Chicagoje:

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave. ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banko Robey, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
28th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western Electric.
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

VIETINĖS ŽINIOS.

BRIDGEPORTAS.

Peritos petnyčios vakare, karčiarninko Adomaičio nuo Auburn ir 33 place automobilius užvaziavo ant gatvės. Šoferas paspėjo iškoti laukiančią automobilį, o Juozas Dabkus nuo Morgans gatvės buvo lengvai sužeistas, bet smarkiai sutrenktas. Jo veidas ir ranka buvo sudraskyta iki kraują. Pirmutinę pagalbą suteikė Dr. A. L. Graičiūnas.

NESKAITLINGAS BET TRUKŠMINGAS SUSIRINKIMAS.

Pereitos petnyčios vakare atsiėjo Fellowship svetainėje A. L. Graičiūnas, kuopos mėnesinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Dr. A. L. Graičiūnas.

Kuopa neperdidelė, bet smarki. Į susirinkimą atsilankė ne daugiausiai kuopos narių ir trys nauji nariai prisirašė.

Tarp daugelį naujų sumanymų pakištų po staliu, vienas buvo priimtas po trukšmingo susirinkimo kelių narių, su kuopos pirmininku Dr. A. L. Graičiūnu.

Užsitarščiavimas kilo iš to, kaip Dr. K. Drangelis perskaitė protesto rezoliuciją prieš A. L. T. S. valdybą ir Sandaros organą "Sandarą" už patalpinimą kokio tai Visuomeninio straipsnio po antgalio "T. M. D. Domai." Straipsnis tilpo 46-me "Sandaros" numeryje, kuriame anot išneštos rezoliucijos žemina ir įžeidžiama T. M. D. Centro Valdyba, Literatūrai Komitetas ir visi, kurie lig šiam laikui TMD. augno ir jai dirbo. Niekinama visi T. M. D. leidiniai, o su jais grauge niekinama ir leidinių autorai ir tt.

Išdėsius jos pirmininkui Dr. A. Zimontui, T. M. D. nuopelnus nariai vienbalsiai priėmė pasiūlytą rezoliuciją pabrieždami kalbose, kad dabar — nelaiskas tokios žiaurios kritikos, reikia visiems drbti, tiek kiek ir kaip tik kas gali arba moka.

Rezoliuciją su parašais ALTS. 25-tos kuopos valdybos buvo pasiūstą organui "Sandarą".

Buvo pakeltas klausimas kas link rinkimo aukų Lietuvos Laisvės, kadangi susirinkusieji išsireiškė jogei šia ir taip apsikrovę visokiais darbais, o nekurie tuomi darbu jau ir rėžiama, nebuvo progos sudaryti komiteto rinkimui aukų. Tada Dailininkas Jonas Šileika apsiėmė rinkti aukas pranešdamas, kad ir Soliste, p-lė Mariona Rakauskaitė zadėjo prie to prisidėti.

Metinį susirinkimą kuopa zadėjo laikyti gruodžio mėnesyje.

REZOLIUCIJA.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros organe, 46 numeryje, skyrįje "Bendradarbių Balsai" talpinama tuo Visuomeninio straipsnis antgalviu "T. M. D. Narių Domai." Tame straipsnyje žemina ir įžeidžiama TMD. Centro Valdyba, Literatūrai Komitetas ir visi, kurie lig šiam laikui T. M. D. augino ir jai dirbo. Niekinama visi T. M. D. jos leidiniai, o su jais drauge niekinama ir leidinių autoriai. Niekinama net lietuvė — motina, kuri nėvieng iš mūs pačių išmokino lietuviškai skaityti, nors ji ratelį sukdama, priespaudę, vargą kėsdama tai padarė. Ta motyna disciplinka keliems elementoriams raidės išbadę, užtai jos sunusi dukte šiaidie "skaityti ir rašo ir duonos neprašo..."

Todel Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25-ta kuopa, savo mėnesiniame susirinkime, griežtai rei'alauja nuo organizacijos valdybos ir nuo organo redakcijos, kad ateityje tokios rusies straipsniai "Sandaroje" vietos neturėtų.

Savo reikalavimą paliudijame kuopos valdybos parašais.

Dr. A. L. Graičiūnas, Pirm.
M. K. Šilinskas, Rašt.
S. Valančiauskas, Išd.
Chicago, Ill.
Lapkr. 29 d. 1918 m.

WET SIDE.

Laikytose prakalbose 13 diena lapkričio 1918 m. M. Meldazio svetainėje, Lietuvai Laisvės išgavimui surinkta \$131.25

Surašas aukautojų:

Po \$10.00:

J. I. Bagdziūnas, K. Zaura, M. Juzienas ir A. Bučas.

Po \$5.00:

p. Zaunoras, J. Petraitis, M. Dudas ir S. Ancikevičia.

Po \$3.00:

O. Gabraitė.

Po \$2.00:

p. Kaupas p. Sakunas, V. Duoba, I. Simanavičia ir A. Aitutis.

Po \$1.00:

I. Rangevičia, D. Skvimontas, A. Vainulis, J. A. Mikalajunas, V. Vilkauskas, P. Bernotavičia, St. Melkinas, J. Kuidis, P. Misevičia, M. Jurevičia, A. Vingelis, J. Samalis, A. Daubaras, S. Barbuska, P. Tauras, A. Butkis, P. Bagdonas, V. Uksas, p. Kazalackas, p. Palionis, p. Krusevičia, P. Pranskunas, J. Bričiūnas, B. Vingelis, Bld. Ambrozevičia, S. Česna, P. Stasiukaitis, A. Šilius, J. Daunora, K. Runkelaitė, K. Ručas, M. Uksas, A. Skurdenis, M. Zajenskaitė, M. Meliauskienė, J. Mežlaidis, S. Peleskas, Juoz. Mežlaidis, p. Dominauskas, p. Kriaučiūnas, p. Ručas ir p. Kiršis.

Smulkų aukų \$26.25
Viso labo \$131.25
Šios aukos iki laikui randasi pas draugijų įgaliotinį p. Rapalą Zaurą.

Draugija "Lietuvos Ukininkas" laikytame savo susirinkime 17 d. lapkričio 1918 m. surinko \$25.25 aukų.

Po \$2.00: Juozas Pauksnis ir S. Sarvaitė. \$1.15 aukavo V. Duoba, Po \$1.00:

M. Dudas, R. Zaura, J. Rangevičia, M. Valuntunaitė, J. Stankevičia, M. Zurenas, J. Aielis, J. Stasiukas, J. Petraitis, J. Mielkunaitė, p. Bagdonas, D. Kunčie, J. Žilis, M. Palionis, B. Kazanauskas, J. Biežis, J. KJaminskas. Smulkų aukų \$3.10
Viso \$25.25

Čia peskelbtos aukos iki laikui randasi pas draugijų įgaliotinį p. Rapalą Zaurą.

BRIGHTON PARKO.

Vietinis Tautos Fondo skyrius, pereitos seredos vakare lapkričio 27 d. buvo surengęs prakalbą bažnytinėje svetainėje Nekalt. Pras. S. P. Marijos parapijos.

Į kalbėtojus buvopakvietę kun. F. Kemešį, bet jam netikėtai išvaziavus į New Yorką reikėjo velgiant įsiskoti kito kalbėtojo. Neatsivėlgiant nė į skirtumą pažiūrą rengėjai subruzdą įsiskoti kalbėtojų, kurių gavo net tris Pirmutinis kalbėjo Ig. Sakalauskas "Draugo" redakcijos narys. Jis trumpai nupešė dabartinį Lietuvos padėjimą, minėjo apie reikalingumą rinkimo aukų išgavimui Lietuvai Neprigulmybės. Antaras kalbėjo kun. Sarafinas, kuris labai išpuodingai nupiešė Lietuvos dabartinį stovį ir reikalingumą aukų išgavimui visiškoms Lietuvai Laisvės ir Neprigulmybės. Toliau buvo rinkimas aukų. Po rinkimo aukų, vietinis klebonas kun. Ant. Briška pranešė susirinkusiems vėliausias žinias iš Europos, butent: kad Lietuvoje tapo sutverta ministrių kabinėtas su pirmininku — premieru. Kad valstiečiai apsiginklavę su šakėmis dalgiais sulauko traukinius gabenančius maistą iš Lietuvos į Vokietiją. Taipgi, kad palaikymui tvarkos yra organizuojama lietuviška kariūmenė. Iš to matyti, kad Lietuva jau pradeda valdyties nepri-

gulmingai, bet kad jiems pagelbėti išgauti visišką neprigulmybę, tai turime dėti aukas ne centais, o doliarais, dešimtinėmis ir šimtinėmis. Vien tik dalyvavimas Taikos Konferencijoje jeigu busime prileisti apsisemti šimtai tukstančių doliarų. Taipgi sako — aš iš savo pusės aukauju \$100.00, tikios, kad nei vienas neatsisakysite neaukavę sulyg savo išgalės.

Po toki m paraginimui ir vėl pasipylė aukos. Kurie pirmu kartubuvo aukavo po \$1.00 tie paulygino iki \$5.00, \$10.00 ir daugiau. Tai geras pavyzdys mūsų klebono kun. A. Briškos kitiems lietuvių kunigams, nes jai kunigas prisideda su gausia auka nuo to neatsisako nė jo parapijonis.

Tolesniai kalbėjo J. I. Bagdziūnas. Kalbėtojas ragino aukauti pinigų į tokį fondą, kuris kam patinka, nes tų fondų pinigai visi vienam tikslui yra naudojami — išgavimui Lietuvai Laisvės.

Kalbėtojas priminė apie vienybės reikalingumą, kad nesimeizkime vieni kitų, kad visi eitume me ranka rankon, nes vienybėje yra galybė. Kalbėtojas paaikšino, kad geriausią pavyzdį turime iš dabartinės kazarės. Pirmą įsimaišymą Amerikos į tą karę Francuzai, Anglai, Belgai kariavo kiekvienas skyrumi įsiskodami kiekvienas sau garbės, bet įstojus Amerikai į karę permatė anų tokią klaidą ir pareikalavo vesti karę iš vieno — draugė vadovaujant vienam vadovui. Taip ir padarė ir kas atsitiko? Į keletą mėnesių išdraugės kariavymo kazeris liko visiškai sumuštas. Tai gi, tai ir mės darykime, o beabėjo atsielsime savo tikslą. Po to dar vienas kalbėtojas kalbėjo bet pravarde nepatėmijau.

Žmonių buvo neperdaugiausia, apie 150 ypatų. Aukų surinkta \$29.00 su centais.

ROSELAND.

Roslandiečiai į Darbą!

Lietuviai Roslandiečiai eikime visi be skirtumo pažiūrą į darbą kas givas, nes mūsų kolonija labai toli atsiliko nuo kitų kolonijų. Laikas iš miego pabusti, išmūšė tautos valanda. Imkimės už darbo, tauta mūsų reikalauja. Visiems šiandien aišku, kad Lietuvos neprigulmybės išgavimas priklauso mums patiems. Roslandiečiai, ar mės norime matyti Lietuvą laisvą neprigulmingą ar norime jai dar didesnius užversti vargus.

Beabejo, mės visi trokštame Lietuvai laisvės. Tykiu, kad kiekvieno krutinėje nors kibirkstėlė tėvynės meilės dar žiba, dar kiekvienas prijauciamė jos vargus ir kančiams. Bet jausmų mūsų neužtenka, jei mės savo darbo neparodysime. Roslandiečiams yra paskirta, galima sakyti visai mažas dais aukų surinkti į Kalėd. Fondą. Šis tai yra mūsų Tautos kapitalas ir priguli nuo jo visa mūsų tautos atetis.

Brolau Lietuvai! Turėkime ome-niją ta: jei esame Lietuviais, jei dar kraujas gislose teka, ir sirdis krutinėje tvaksi Aukaukime nemaziaus vienos dienos uždarbį ant Lietuvos laisvės aukuro. Aukaukime su pasididžiavimu tol kol mūsų darbas bus nuveiktas, galutinai ir Lietuva bus laisva. Mūsų kolonijoj yra nemažai lietuvių iš kurių yra gery tėvynainių, bet tarpe jų yra duag šiaudinių patrijotų, kurie patis nesirupina Lietuvos reikalais, dar ir kitus atkalbinėja. Nėpaisikime jų nes jie turės atsakyti skaudžiai prieš Lietuvą ir jos vargus. Rengkimės iš kalno, nes tik trys savaitės tebeliko iki paskirto laiko. Draugijos, klubai, kuopos, Nepamiršikite per savo susirinkimus paskirti iš savo kasos, sulyg išgalės ir paukaukite ant Lietuvos aukuro.

Sukruskime visi į darbą, "sūbytikime" didesnes kolonijas Chicagoje, nedaleiskime, kad jos kuje už Lietuvos laisvę pasilikyt generolais, o mės "barabanščikais."

Lazdinas.

45-tos A. L. T. Sandaros kuopos ant West Side prieštmetinis susirinkimas atsisbas pamedelyj vakare, gruodžio 2 d., Meldazio svet., 2242 West 23rd Place. Pradžia 8 val. vakare.

Kviečiama butinai pributi visus — senus ir naujus narius. Daug yra svarbių reikalų. Išėjus kuopos sekretoriui J. Paunksnui kariūmenėn, nežinia kur pasidėjo kuopos protokolo kniga. Narys, žinantis apie tai, teiksis pranešti arba pristatyti į susirinkimą.

Valdyba.

NUO NORTH SIDE.

Subatoje, lapkr. 30 d., šv. Mikolo par. svetainėje buvo prakalbos apie Lietuvos laisvę. Kalbėjo kun. Bučys ir kun. Kemešis.

Kun. Bučys kalbėjo rimtai ir faktais prirodinėjo, kad Vilnius turi būti lietuviams. Kun. Kemešis taipgi kalbėjo apie Lietuvos neprigulmybę, pasiepdamas taut. liberaus, kad nori suvienyti fondus ir kad mažai aukų tesurinko. Tą pasiepmą pradėjo nuo Dr. Šliupo ir užhaigė "tautininkais laisvamaniais."

Žmonių buvo nedaug — apie 119, o aukų surinko \$1160.00. Taigi aukavo pažymėtinai duosniai. Buvo nemažai šimtinių Viena mergina aukavo \$50.00.

M. K.

Kasmetinis apvaikščiojimas Chicagoje Kalėdų Eglės atsisbas Coliseum kas dieną, po piet ir vakarais, pradedant nuo gruodžio 11-tos iki 24-tos dienos. Pelnas nuo įžan-gos į tą apvaikščiojimą eis naudai Chicago vaikų ir našlaičių prieglaudos.

Milžiniško didumo eglė, apie 100 pėdų augščio, bus dailia apdabyta, apšviesta. Bus i-

cirko perstatymas. Cirke galima bus pamatyti: tigrus, liutus, šlapius ir kitokių įvairių laukinių žvėrių. Taipgi bus šokiai ir dainavimai. Bus reprezentuotos visokios tautos tautinės kostiumose. Dage-lis kitokių smagybų žadama vaikams. Santa Claus bus rodomas prie užgesytų liampų, išgirsite skambėjimą jo rogių varpelių, o paskui jis pasirodys su dideliu maišu ant kupros, kuriame turės dovanas kiekvienam atsilankiusiam vaikui.

Bilietus galima gauti iškalno už pusę kainos. Prie durų kainuos 50c. Bilietus galima gauti pas E. H. Hubbert, President of the Merchants' Loan and Trust Co.

NENORĖJO IŠDUOTI SAVO UŽMUŠIKŲ.

Italas J. Sunnica 28 m., tapo mirtinai pašautas į po kelių valandą kankinimasi mirė. Mirštantis Sunnica atsisakė duoti bile-kokias informacijas, kurios suteiktų policijai medžiaga susekimiui jo užmušėjų. Policija spėja, kad tai yra juodrankių darbas.

J. Sunnica rasta gulintiu ant šalvygatvio su persauta krutine ir lešine ranka. Aplinkiniai gyvenojai girdėję keletą šuvių. Daugiaus žinių apie šitą nepaprastą užmušystę policija neturi.

TEISMO NUSPRENDIMAS.

Pereita seređa Chicago's teisan nuteisė kontraktorių Javor-ki už neįspildimo kontrakto pasatyme namo užmokėti lietuviui Jonui Kaniauskui \$1000. Apginė-as Jono Kaniausko bylos buvo tetuvis advokatas Juozas Wo-ton.

M. K.

Stasio Šimkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

1. Pianu Skambint
2. Muzikos Teorijos
3. Dainuoti iš gaidų ir tt.

Kreipkitės: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis, nuo 3 iki 10 val. vakaro

3249 So. Morgan Street

Chicago, Ill.

"Birutės" Svetainėje, šae "Lietuvos" Dienraščio

CASH UŽ BONDSUS

Valdzios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskoliams Jums pinigų ant jų ant legaliu išlygų, arba išperkama Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Reikalaujame

į darbą 1000 agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst. Darbas prakilnus, pelningas irparam' us kiekvienam. Dėl informacijų atsišaukite į

'LIETUVA'

3253 S. Morgan St.

Chicago, Ill.

Atydai tu kurie dar neturi "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakil-naus darbo, bet del šiokių ar tokių priezas-čių nesusėpėjo šerų nusipirkti.

Šiuomi pranešame visiems tokiems tėvyn-ainiams, kad dar turime pardavimui apri-buotą šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todel, gerbiemieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kuponą ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Sėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co., 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:-

Su šiuomi prisiųsčiau \$..... kaip po pilną nzmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co. Malonėkite prisiųsti man šerų. Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.